

humagasinet

nº 4 2009
december

Hvor får oplevelsesøkonomer job?

DET HUMANISTISKE FAKULTET
AARHUS UNIVERSITET

HUMmagasinet

Nr. 4 2009

Udgiver

Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C
Tlf. 8942 6923
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post:
HUMmagasinet
E-post:
hummagasinet@hum.au.dk
www.humaniora.au.dk/
nyheder/hummagasinet

Redaktion

Marianne Ester Back (ansv. red.)
Anja Kjergaard
Gitte Bindzus Foldager
Svend Aage Mogensen
Stefan M. Rasmussen
Casper Hartmann Dam

Forsidefoto

Jacob Christensen Ravn,
Fotoafdelingen Moesgård

Layout og tryk

Zeuner Grafisk as

Eftertryk

Eftertryk af redaktionelt indhold er tilladt med tydelig kildegengivelse.

Oplag

5.000 eksemplarer.

ISSN

0908-5343

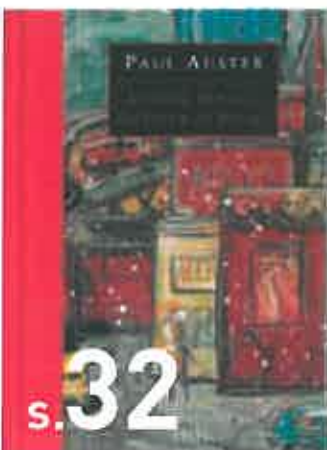

- 4 Velkommen til HUMmagasinet
- 5 Masser af Århushistorier
- 6 Taxameter-penge gav ikke nok
- 7 Det kører derudaf for det rullende universitet
- 8 Menneskerettigheder 2010
- 12 Nej til mobning
- 14 Et folk genfandt deres sprog
- 20 Må den bedste formidler vinde
- 22 Fremtidens undervisningslokale
- 24 Hvor får oplevelsesøkonomer job?
- 28 Oplevelsesøkonomer med jobsucces
- 29 Krisen rykker nærmere
- 30 På vej mod en karriere
- 32 Den bedste julefortælling nogensinde
- 36 Globale udfordringer og perspektiver
- 40 Vi vil ha' verdensklasse
- 44 Når bureaukratiet står på hælene

Deadline næste nummer:

Deadline er 8. februar (større ting dog før)
Næste nummer udkommer 1. marts

INDHOLD

VELKOMMEN TIL HUMMAGASINET

Læserafstemning om nyt navn fik uventet udfald

Af Svend Aage Mogensen • slam@hum.au.dk

I sidste nummer af HUMavisen satte vi syv forslag til nyt navn til afstemning blandt læserne. Men vi måtte sande, at humanister er gode til at tænke out-of-the-box.

Vinderforslaget blev nemlig kategorien *Jeg foreslår i stedet*, som hver tredje læser satte kryds ved, og flere læsere kaldte de syv forslag til nyt navn for "rigeligt konstruerede", "søgte", "underligt forcerede" eller at det var et "lidt for snævert" udvalg.

En læser mener at "alternativerne er for højpendede" og foreslår derfor *Pravda*. Flere er kommet frem til *PostHum*, blandt andet med argumentet: "Det emmer af god stemning og dynamik, og så antyder det også et livgreb med selve døden!"

De blev dog ikke købt, og det gælder også friske bud som *Hummeren*, *Facehum* og – vistnok med en satirisk odør – *Rekthum*.

Nummer to

Nummer to i afstemningen blev *Momentum* med en fjerdedel af de i alt 93 stemmer, der kom ind.

– Momentum er det mest 'bærlige', men kan det ikke blive for fortænkt? Det skulle nemlig være signalet, lød det fra en af stemmerne, som trods alt gik til dette forslag. En anden var mere begejstret:

– Tillykke med det nye layout – det ser rigtig godt ud. Ang. Momentum, så lyder det frisk, moderne og fremadrettet. Måske er det ikke alle, der synes, at det er en kvalitet.

Der er dog flere, der taler for *Momentum*, fordi det angiver aktualitet, og for *Fakthum* fordi det kombinerer 'fakultet' og 'hum'.

Andre peger på *Humanisten* som et godt navn. Redaktionen er enig, men vores søsteravis fra Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet hedder allerede *Humanist*. Vi har også spurgt Forskningsrådet (FKK) om det, efter at rådet har skiftet navn, fortsat vil kalde deres blad for *Humaniora*. Og det vil de, så det er heller ikke ledigt.

Det er en helligbrøde

En anden læser foreslår, at man holder fast i navnet *HUMavisen*:

– Det er skammeligt, at man vil ændre navnet bare for ændringens egen skyld. Det er det samme med logoet. Der var absolut ingen gode grunde til at smide al historie og tradition ud med babyen ... Det er ikke bare skandaløst. Det er en helligbrøde.

Grunden til navneskiftet er, at "avis" er en misledende varebetegnelse for et magasin, vel især fra et fakultet hvor netop sprog og kommunikation er forsknings- og studieobjekter.

Den enkle vinder

Derfor er valget faldet på dét, som faktisk har været vores arbejdstitel, og som en læser skriver ganske enkelt:

– Hvis avis virker forkert for et magasin, må HUMavisen naturligvis skifte navn til HUMmagasinet.

Dén vinder, blandt andet fordi den har en klar reference til bladets tidligere navn, og fordi det fremgår klart af navnet, at det er en publikation. Som den årvågne læser allerede har set, staver vi det med to m'er, og du kan derfor fra og med i dag maile til "HUMmagasinet" i FirstClass og til hummagasinet@hum.au.dk.

MASSER AF ÅRHUSHISTORIER

Årshistorier er den fjerde bog i fakultetets bogserie *Fra Bjerget til Byen*, og den er nu klar fra trykken. I december-måned kan medarbejderne på fakultetet se frem til en ekstra julegave i form af et eksemplar.

Historien bag navnet Mejlgade, historien om unge indvandreres talesprog i Gellerup og historien om byens litterære signatur. Disse og mange flere er alle at finde i den nye bog, *Årshistorier*, der netop er udkommet

Af Gitte Bindzus Foldager · gbf@hum.au.dk

Bogen er det fjerde bind i Det Humanistiske Fakultets forskningsformidlende bogserie om Århus, "Fra Bjerget til Byen".

– Vi udgiver bogserien for at vise, hvordan humanistiske forskere kan bidrage med nye vinkler og nyt syn på de steder, hvor vi opholder os til daglig. Bøgerne er en anderledes form for formidling, hvor vores forskere på en ny måde når ud til borgerne, fortæller dekan Bodil Due.

Fortællinger, sprog og sted

I dette bind er det forskere med tilknytning til Nordisk Institut, der deler deres fortællinger om byen.

Og netop fortællinger er sammen med sprog og sted de gennemgående temaer. Bogen er således inddelt i tre sektioner, under titlerne "Fortællinger fra byen", "Århusiansk" og "Vestbyen og Verden", hvor forsker Mette Vedsgaard Christensen i sidste sektion bl.a. kan berette, at unge med indvandrerbaggrund taler mere århusiansk end deres danske jævnaldrende.

500 mails senere

En af dem, der har været med helt fra begyndelsen i udarbejdelsen af den fjerde bog, er institutleder på Nordisk, lektor Per Stounbjerg. Nu næsten tre år, utallige telefonopringninger og 500 mails senere kan han med stor tilfredshed se på det endelige resultat.

– Jeg synes, der er en rigtig pæn bredde, og artiklerne er blevet spændende og læsevenlige. Desuden er der rigtig mange af instituttets forskere, der kommer til orde, og det er jeg glad for. Faktisk er alle afdelinger undtagen forskerne fra semiotik kommet med, og det skyldes, at de arbejder mere generelt med tænkning, sprog og betydning, hvor denne bog mere tager fat i særlige lokale forhold, forklarer Per Stounbjerg, der i øvrigt synes, at temaet om Vestbyen afslutter bogen fint.

– I bogen begynder vi med at diskutere noget af det, man typisk opfatter som århusiansk (Svend Åge Madsens romaner, Egholms krimier, vores sprog osv.), og så slutter vi med at se mod Vestbyen, som samtidig er en åbning mod en større og bredere verden.

Julegave til medarbejderne

På samme vis som tidligere får alle fakultetets medarbejdere et gratis eksemplar af bogen. Desuden bliver den givet til sygehuse og gymnasier i Århus, ligesom det vil være muligt at finde den i mange venteværelser rundt omkring i byen.

TAXAMETER-PENGE

GAV IKKE NOK

Bedre taxameter – men færre penge til basisforskning

Af Svend Aage Mogensen · slam@hum.au.dk

Glæden over forliget på Christiansborg, der hævdede det laveste taxameter med cirka 10 % i begyndelsen af november, varede ikke længe.

– Vi er glade for, at Folketinget har indset, at de lave taxametre til humaniora og samfundsvidenskabelige studier ikke er tilstrækkelige, og selv om vi havde håbet på, at satserne blev sat op med de 25 %, som den såkaldte McKinsey-rapport anbefalede, så er det et tiltrængt løft, siger dekan Bodil Due.

– Til gengæld giver finansloven os ikke så mange penge til basisforskning, som universitetet havde forventet, uddyber dekanen.

Fakultetet havde forventet et overskud i 2010, men nu kommer der i stedet et rundt nul på bundlinjen for næste års budget, hvor både indtægter og udgifter bliver på 475 mio. kr.

– Det betyder, at vi vil kunne gennemføre de allerede planlagte nyansættelser, men næppe mere end det, konstaterer Bodil Due.

Flere timer

Folketinget forventer til gengæld, at taxameter-løftet sikrer ”mere og bedre forskningsbaseret undervisning”. Det er skrevet direkte ind i forligsteksten, og videnskabsministeren har fulgt op med en pressemeddelelse om, at han forventer flere undervisningstimer.

Dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Svend Hylleberg, er i JP Århus citeret for, at stigningen ikke er nok, og at den fortsatte, årlige 2 %-beskæring af taxametrene betyder, at ”vi får lige lidt mere, end vi bliver skåret”, hvilket videnskabsministeren i samme avis efterfølgende har kaldt for ”vrøvl”.

Folketinget vil i 2012 evaluere, om taxameter-stigningen har haft den ønskede effekt.

Mere end undervisning

– Der er jo noget selvmodsigende i, at man kræver mere *forskningsbaseret* undervisning, men når det kun er taxameteret, der stiger, bliver der jo ikke givet penge til, at undervisere også kan få tid til at forske, som jo er halvdelen af arbejdstiden, pointerer Bodil Due.

Hvor mange flere undervisningstimer kan de studerende så forvente at få fremover?

– Målet må være at gøre uddannelserne stadigt bedre, og kvaliteten afhænger af mere end antallet af katedertimer. Vi vil f.eks. fortsætte med at udvikle nye undervisnings- og eksamensformer og med at forbedre og udvide vejledningen.

– Man kan jo selv regne på det: Hvis de ekstra 10 % skal bruges til undervisere med forskningsforpligtelse, så kan de levere 5 % flere timer, og hvis du har 14 timer om ugen, så kan du maksimalt få 14,7 timer fremover for pengene. Men sådan fungerer det jo ikke. Jeg vil gerne være med til flere timer, men jeg vil først og fremmest arbejde for *bedre* timer. ■

Hvad er taxameteret?

Hver gang en studerende består en eksamen, udløser det en pose penge til universitetet. Der er forskellige satser. En humanist udløser typisk 41.700 kr. for et helt årsværk på 60 ECTS, mens en fysiker udløser 99.000 kr. Består en studerende ikke, eller falder hun fra studiet, får universitetet ingen penge. Det kaldes taxameteret. Så længe den studerende er på rette vej, tæller taxameteret. På Humaniora kommer knap halvdelen af budgettet fra taxameteret.

Regeringen bad rådgivningsfirmaet McKinsey vurdere, hvor meget taxameteret burde sættes op. Anbefalingen var 14.000 kr.

I Globaliseringsforliget bliver det laveste taxameter hævet med 4.180 kr. i 2010 og derefter med yderligere 595 kr. i 2011 og 225 kr. i 2012. I 2012 er pengene i globaliseringspakken brugt, og det vides derfor ikke, om stigningen er permanent.

► Udkast til budget 2010 og dispositionsplan 2010 kan læses på intranettet i FirstClass i konferencen HUM Ansatte. Fakultetets handlingsplan for 2010 kan læses både i HUM Ansatte og HUM Studerende.

DET KØRER DERUDAF FOR DET RULLENDE UNIVERSITET

De undervisende universitetsstuderende ruller med succes fra det ene gymnasium til det andet

Af Gitte Bindzus Foldager · gbf@hum.au.dk

Først var det Viby, så blev det Herning, og snart får også gymnasier i Viborg og Struer besøg af kandidatstuderende Anders Troelsen fra Historie og Samfundsfag.

Sammen med en række andre af fakultetets studerende deltager han i projektet, "Det rullende universitet", der giver gymnasier mulighed for at bestille en forsker eller universitetsstuderende til at stå for undervisningen en dag.

– Jeg synes, det har været rigtig sjovt, og det har været dejligt med et afbræk fra studie og undervisning. Men det er også en udfordring at engagere gymnasieelever på 16-18 år i halvanden time. Især første gang var eleverne ikke så engagerede, men anden gang gik det meget bedre, der stillede de mange flere spørgsmål og virkede meget mere interesserede, så det var fedt, siger Anders Troelsen.

Undervisning i at undervise

Og netop kunsten i at holde dem koncentrerede og engagerede har Anders Troelsen og de øvrige universitetsstuderende fået træning i, inden de skulle ud og undervise. Derudover har de også fået nogle redskaber til, hvordan de bedst muligt interagerer med de studerende og f.eks. bruger den helt rigtige spørgeteknik. Det har Anders Troelsen været glad for.

– Det var faktisk en enorm udfordring at få selve undervisningen til at fungere. Altså at tilpasse den til det rigtige niveau, at bruge den rigtige spørgeteknik og sørge for at ens svar teknik også gjorde, at man holdt dem til ilden. F.eks. fik vi fortalt, at man i stedet for bare at sige, at et svar ikke var helt rigtigt, kunne sige, "det første, du sagde, var rigtigt, men prøv at uddyb det andet." Faktisk fik vi sat ord på noget som nok er almindelig sund fornuft i en undervisningssituation, men man skal jo lige lære det.

Studerende må gerne komme igen

Det har dog ikke kun været de studerende, der har været glade for det nye projekt, også gymnasieeleverne er positive over for en dag med helt andre undervisere end normalt.

– Jeg synes, det har været et rigtig godt initiativ, og det kunne man godt gøre igen, hvis lærerne skulle noget andet, fortæller Morten Vinding fra 1.j på HF på Viby Gymnasium, og det er Julie Carstens fra samme klasse enig i:

– De var rigtig gode til at gøre deres fag spændende, og man blev nok mere grebet af det, end man plejer. Tiden gik også rigtig hurtigt, og man kunne sagtens have afsat en time ekstra, fortæller hun og forklarer, at det desuden er en fin måde at lære lidt om, hvad der foregår på universitetet.

Efter gymnasiet vil Julie Carstens læse til mediegrafiker, mens Morten Vinding vil læse sprog og kommunikation på Handelshøjskolen. ■

▲ Morten Vinding og Julie Carstens er begge blevet undervist i globaliseringshistorie, og hvis det stod til dem, må der gerne komme flere universitetsstuderende for at undervise på gymnasiet i fremtiden.

MENNESKERETTIGHEDER 2010

Internetpoliti, overvågning og manipulation af informationer. Overtrædelser af menneskerettighederne får stadig flere og flere raffinerede former. Det bliver udfordringen i 2010!

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Menneskerettighedernes dag er den 10. december, og i år er det 61 år siden, at FN's verdenserklæring om menneskerettigheder blev vedtaget. Selv om årsdagen ikke er rund, er der altid et behov for at sætte fokus på et så aktuelt emne og diskutere, hvilke udfordringer der venter os i 2010. Svaret på den udfordring har vi givet tre forskere fra Antropologi, Ki-

nastudier og Medievidenskab. Menneskerettigheder indgår i alle universitetets fag. AU's værdigrundlag er nemlig baseret på den europæiske universitetstradition med de udfordringer til frihed og uafhængighed, som blev beskrevet i de europæiske universiteters Magna Charta. Magna Charta betyder *Det store Frihedsbrev* og er helt tilbage fra 1215, hvor det betragtes som det

første skridt i en lang historisk proces frem mod den moderne retsopfattelse med individets rettigheder og ukrænkelighed. Og netop i 1998, hvor de europæiske universiteters Magna Charta blev udfærdiget, var det frihed, uafhængighed og retningslinjer for statsmagtens privilegier, der var vigtige for de forsamlede rektorer at understrege.

Hvad bliver menneskerettighedernes udfordringer for 2010?

Logningsbekendtgørelsen påbyder teleselskaberne at logge danskernes internet-, fastnet- og mobiltrafik i et år. Bekendtgørelsen er endnu ikke en overtrædelse af menneskerettighederne så vel som videoovervågning. Alligevel mener Institut for Menneskerettigheder, at det er tid til at råbe op, fordi det er en glidebane mod total statsovervågning, der strider mod basale frihedsbegreber.

Menneskerettigheder og overvågning Lektor i medievidenskab Peter Lauritsen

Allerede i dag truer overvågningen retten til privatliv. I Danmark sættes overvågningskameraer op med stor hast – også på offentlige arealer. Samtidig medfører den såkaldte logningsbekendtgørelse, at oplysninger om vores elektroniske kommunikation (telefon, internetbrug og mail) gemmes til brug for en eventuel

efterforskning, og ved hjælp af vores CPR-nummer har myndighederne adgang til store mængder information om hver enkelt dansker. Udviklingen mod stadig mere overvågning ser ud til at fortsætte, og derved risikerer vi, at det rum, som vi kalder "det private", indskrænkes.

I denne situation er udfordringen at få sat grænser for overvågningen. Det kræver en besindelse i forhold til "terrortruslen", som

både konkret og mere principielt har legitimeret mange overvågningstiltag. Men en anden og lige så væsentlig udfordring, som rejser sig i overvågningens kølvand, er en gentænkning af, hvad "det private" er for en størrelse. På sociale medier som f.eks. Facebook foregår en massiv overvågning, men den er ikke påtvunget, og den har ikke et kontrollerende formål. Tværtimod deltager vi her i vores egen overvågning – og vi nyder det. Sådanne eksempler tyder på, at "det private" ikke længere er helt så privat, som det var for nogle år siden. Og det udfordrer forestillingen om, at overvågning er en trussel mod privatlivet.

» Det kræver en besindelse i forhold til "terrortruslen", som både konkret og mere principielt har legitimeret mange overvågningstiltag.

”Brugen af internettet i forhold til menneskerettigheder handler ikke kun om ytringsfrihed. Kineserne bruger også internettet til at kræve deres ret på et lavpraktisk niveau.

Kina og censuren

Adjunkt i kinesisk Ane Bislev

Det bliver internettet i forhold til krænkelse af ytringsfriheden. Det er spændende at følge med i, hvordan kineserne forsøger at omgå censuren på internettet, hvor det såkaldte internetpoliti forsøger at lægge låg på politisk følsomme emner. Hvis man f.eks. forsøger at finde information om begivenhederne på Den Himmelske Freds Plads i 1989 på

internettet i Kina, så er det stort set umuligt. Ved man ikke noget om emnerne, mener man heller ikke noget om dem, og unge kinesiske mennesker ved meget lidt om, hvad der skete i 1989. Til gengæld leger de kinesiske internetbrugere hele tiden kispus med myndighederne og forsøger at omgå censuren ved hjælp af f.eks. ordspil. For eksempel er et af den kinesiske regerings slagord at *harmonisere* på nettet blevet til et kodeord for at censurere. Så hvis man skriver at denne hjemmeside er blevet "harmoniseret", så mener man at den er blevet censureret. Og da ordet harmoni indgår i så mange officielle kinesiske dokumenter, er det næsten umuligt for myndighedernes filtre at opfange det.

Brugen af internettet i forhold til menneskerettigheder handler ikke kun om ytringsfrihed. Kineserne bruger også internettet til at kræve deres ret på et lavpraktisk niveau, hvor det berører dem i deres hverdag. F.eks. hvis nogen er vidne til, at politiet bliver bestukket ved et trafikuheld, bliver det også lagt ud på nettet.

Omvendt så bliver det også spændende at følge med i, hvordan man alligevel fra myndighedernes side prøver at åbne op og bruge internettet positivt. Premierministeren har chattet med almindelige mennesker på nettet under stor mediebevågenhed, og der findes efterhånden mange eksempler på at embedsmænd opretter en blog og bruger nettet aktivt i kontakten med borgerne.

Menneskerettighederne undervejs

Menneskerettigheder er grundrettigheder, der sikrer det enkelte menneske mod overgreb fra staten. Blandt de klassiske grundrettigheder kan nævnes retten til livet, religionfrihed, personlig sikkerhed, retten til retfærdig rettergang, ytrings-, forenings- og forsamlingsfrihed samt respekt for privatliv og familieliv.

Historisk har der været forskellige tilfælde til menneskerettighederne, som begyndte i de enkelte stater. Kendt er Magna Carta fra 1215 og USA's uafhængighedserklæring fra 1776. I 1789 vedtog Den franske Nationalforsamling Menneskerettighedserklæringen. Her står det fast, at alle er født frie og med lige rettigheder. FNs Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948 er inspireret af den franske, men præciseret og definerer udtryk klarere og lader dem gælde for alle mennesker i hele verden.

Erklæringen fra 1948 er ikke juridisk bindende for de lande, der underskrev den. Derfor vedtog FN senere en række konventioner vedrørende borgerlige, politiske, sociale, økonomiske og kulturelle rettigheder, som skal sikre borgerne mod overgreb fra staten. Disse konventioner er bindende for de lande, som har underskrevet erklæringen. Omkring 150 lande har underskrevet de bindende konventioner.

Officerer i forsvaret, som jo burde være vogter for vores friheder, manipulerer med ministre og sandheden, vist under antagelse af at målet helliger midlet.

**Menneskerettigheder
og manipulation af informationer**
*Lektor i antropologi
og etnografi Martijn van Beek*

En af udfordringerne bliver at vende blikket indad. Oftest, når vi tænker på problemer med menneskerettigheder, så tænker de fleste på andre lande, som diktaturregimer i Afrika og Asien. Men i Vesten kan man også konstatere, at staten regulerer flere og flere aspekter af menneskets liv. Mange steder føler man det som et tab af frihed – det gælder også for Danmark. Til trods for retorikken omkring individets valgfrihed og brugerinddragelse, synes der at være en stigning i overvågning og kontrol i Danmark. Samtidig synes der også at ske en indskrænkning af de gamle friheder som ytringsfrihed og pressefrihed, som vi så med sagen fra forsvaret i september, hvor nogle prøvede at lukke munden på andre med henvisning til nationale sikkerhedsinteresser. Officerer i forsvaret, som jo burde være vogter for vores friheder, manipulerer med ministre og sandheden, vist under antagelse af

at målet helliger midlet. Og det ser jeg som et stigende problem i forhold til en fundamental forståelse af, hvad det er, staten skal og må i forhold til befolkningen, når man ser på menneskerettighederne. Når et land går i krig, og der konstant henvises til trusler mod hele vores samfund og levemåde, kan det bruges til at retfærdiggøre meget. Regeringen har indskrænket friheder herhjemme under henvisning til, at det er nødvendigt for at forsvare netop friheden. Samme retorik og samme angreb på en række civile rettigheder har vi kunnet se i det meste af den vestlige verden, især siden 'krigen mod terror' blev lanceret. Danmark bliver, med god ret, anset for at være et sted, hvor der stort set ikke er væsentlige problemer med menneskerettigheder – lige bortset fra rutinemæssig langvarig isolationsfængsling, som af mange betragtes som en form for tortur. Alligevel kan de langsigtede politiske og sociale konsekvenser af den snigende indskrænkelse og afmontering af beskyttelse mod 'systemets' overgreb nemt blive undervurderet. Derfor bliver en væsentlig udfordring de kommende år at vende den igangværende negative udvikling, før undtagelsessituationens tiltag bliver betragtet som normaliteten.

NEJ TIL MOBNING

6 % har følt sig mobbet på Humaniora, viser arbejdspladsvurderingen. Det er for mange, og en mobningspolitik er nu vedtaget

Af Marianne Ester Back • men@hum.au.dk

Bagtalelse eller bagvaskelse og sladder, nedgørelse og manglende tillid, groft sprogbrug, for svære arbejdsopgaver, overdreven kontrol. Alt sammen er eksempler på, hvad arbejdsmiljøsekretariatet har defineret som mobning. Den psykiske del af universiteternes arbejdspladsvurdering viste, at der i henhold til den definition – modsat hvad man måske troede – var flere medarbejdere, der angav at have været udsat for mobning. Derfor har samarbejdsudvalget nu vedtaget en mobningspolitik.

– Hensigten med mobningspolitikken er, at den signalerer, at Det Humanistiske Fakultet ikke accepterer mobning. Heller ikke selv om det relativt set ikke har et stort omfang. Vi håber, at den får en præventiv virkning, så vi kan få tallet endnu længere ned, siger dekan Bodil Due.

Et forskningsprojekt fra Norge viser, at en mobningspolitik kan reducere mobberi med op til 50 %.

– For at en mobbepolitik har en egentlig effekt, har vi taget udgangspunkt i, at den skal være handlingsorienteret, kort og konkret, så den er brugbar, når behovet er der, fortæller fakultetets HR-medarbejder Louise Søndergaard, der har lavet udkastet til politikken.

Synligt ansvar

Det er alles ansvar – medarbejdere, kolleger og ledere – at mobning ikke finder sted. Ikke at gøre noget, er det samme som at acceptere, at mobning finder sted.

Arbejdsmiljølovgivningen påskriver, at det er ledelsen, der skal tage ansvar, men ovenstående citat fra mobningspolitikken understreger, at mobning er alles ansvar, og at hvis man er vidne til mobning af en kollega, skal man ligeledes gå til ledelsen, tillidsrepræsentanten eller arbejdsmiljørepræsentanten. Selve ansvaret for at gøre noget konkret ved sagen er ledelsens opgave.

– Her er det vigtigt, at fakultetet sørger for, at lederen får tilbudt redskaber til at klare de komplekse sager. Der kan blive en del af den lederuddannelse, universitetet skal i gang med at udvikle, forklarer Louise Søndergaard.

Uden om systemet

Tillidsrepræsentanterne kommer også til at spille en afgørende rolle i kampen mod mobberiet. De har været med til at godkende den foreliggende mobningspolitik.

– Vi har blandt andet været med til at få tillidsrepræsentanterne

▲ 'Kloge Åge mobber' lyder overskriften fra Urban. 'Mobbekultur ryster Københavns Universitet' skriver Magisterbladet. Knap hver tiende på Humaniora på Københavns Universitet har været udsat for mobning, og dekanen har indført nultolerance. På Humaniora i Århus er tallet ikke så højt. Ud af 503 adspurgte har kun 6 % siddet, at de har oplevet mobning i større eller mindre grad.

med ind i mobningspolitikken, fordi vi har en forventning om, at i personlige sager kan det være svært at gå til sin leder, nogle vil måske bekymre sig om, hvorvidt det kan få konsekvenser. Så står vi klar, fortæller Carsten Sestoft, der er tillidsrepræsentant for de teknisk administrative akademikere.

Ud af de 6 %, der har angivet, at de har været udsat for mobning, har ingen dog meldt sig, til trods for at institutlederne i forlængelse af APV'en har opfordret til det, så der kan blive taget hånd om sagen.

– Jeg tror, det kan være svært for kriseramte folk at betro sig den leder, man samtidig har et ønske om at præstere over for. Her tror jeg, det er nemmere at gå til en ekstern instans. Det kan være en tillidsrepræsentant eller

fagforeningen. Jeg tror muligheden for at gå en ekstern vej er vigtig. Det kan også være i form af en hotline, eller som de har på DMU muligheden for at henvende sig til en psykolog uden for universitetet, forklarer Anna Louise Dolan Plaskett, der er tillidsrepræsentant for HK'erne.

Hverken Carsten Sestoft eller Anna Louise Dolan Plaskett har modtaget nogle henvendelser i forlængelse af APV'en. Hun peger på en anden årsag til, at folk ikke har meldt sig.

– Det er følsomt for folk at stille sig frem. Det er sager, der går helt under huden på dem, og hvor det ofte kan handle om noget dybt i personligheden. Flere gange har jeg oplevet, at når folk får læsset af og grædt ud, så har de ikke lyst til at gå

videre med det. De har egentlig bare brug for at blive lyttet til. Det bliver ekstremt vigtigt i implementeringen af politikken at huske på, vi har at gøre med ømtålige emner. Lederne skal signalere fra starten, at det her ikke er for sjov. Det samme gælder, når politikken skal drøftes i de lokale samarbejdsudvalg.

En tendens i samfundet

Men er tallene fra APV'en et udtryk for, at mobning på universiteterne er blevet værre?

– Jeg tror ikke, mobning er blevet værre, men måske mindre acceptabelt. Universiteterne har med tiden fået en mere synlig ledelse, og det tror jeg er medhjulpende til at formindske mobning. Førhen var der et ledelsesvakuum, og så var det ikke

tydeligt, hvem der skulle tage ansvar for sådanne sager, siger Carsten Sestoft.

– Jeg tror også, det er udtryk for en samfundstendens, hvor folks tilknytning til deres arbejde har ændret sig. Folk i dag ser mere deres arbejde som en stor livskvalitet, hvor de vil være glade for at være her. Samtidig har vi at gøre med en generation, der har fokus på selvudvikling. Det smitter af på en arbejdsplads.

► Mobbepolitikken kan læses i HUM Ansatte.

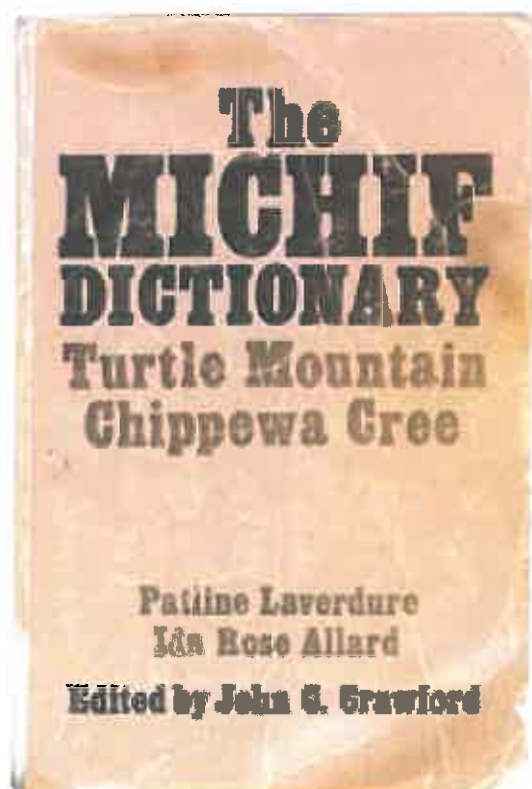
Fra forskning til forskel

er navnet på en serie artikler i humagasinet om fakturaløs, humanistisk forskning, hvor betydningen for mennesker og samfund er meget direkte og synlig.
Se alle artiklerne på www.humaniora.au.dk/forskel

ET FOLK GENFANDT DERES SPROG

Med hjælp fra en sprogforsker opdagede 100.000 mennesker et fælles sprog og bliver nu for alvor medregnet som en del af Canada

Af Casper Hartmann Dam · fakchd@hum.au.dk

"Peter, til møderne vifter de med din bog, som var det Biblen."

De fleste sprogforskere forventer næppe den slags reaktioner, når de får trykt en ph.d.-afhandling om et lille sprogområde, som hidtil ikke har fået større opmærksomhed. Ikke desto mindre hørte lektor i lingvistik, Peter Bakker, det fra en deltager ved det årlige *michif-speakers meeting*, hvor det canadiske métis-folk mødes for at dyrke deres genfundne sprog og kultur. Først i løbet af de seneste 20 år er man begyndt at regne Canadas 100.000 métis'er for et særligt folk, som hverken kulturelt eller sprogligt kan dækkes af gummibegrebet 'fransk-canadiere'. Bevæbnet med 15 kg kasettebånd fra flere års feltstudier banede Peter Bakker noget af vejen for métis'ernes anerkendelse som befolkningsgruppe, da han i 1989 skrev en afhandling om det canadiske mindretal med store sociale udfordringer og ganske særlige sprogvaner. Ligesom 'métis' på fransk betegner 'halvblods' og børn af indianere og hvide, så har sproget michif heller ikke passeret ind nogen steder, blandingssproget er fremvokset som en helt unik kombination af engelsk, franske navneord og udsagnsord fra indianersproget cree.

Først efter 20 år er forandringerne begyndt at blive tydelige:
– I dag giver det både identitet og stolthed, når de taler deres

Sproglig revolution: Peter Bakkers sprogforskning gav positiv opmærksomhed til métis-folket og deres sprog, der i dag behandles i ordbøger og grammatikker.

Et sprog gjorde forskel: Lektor Peter Bakker (i midten) besøgte fire métis'er i Camperville, Canada. Heather Souler (længst til), studerer i dag selv sproget michif. ▲

eget sprog. Nu er der mange, der gerne vil løfte et fælles ansvar, de udgiver bøger om gamle overleveringer, sange, myter og investerer mange kræfter i, at et fælles sprog og en særlig kultur ikke går i glemmebogen. Som samfundsgruppe er métis-folket fast besluttet på at kæmpe for nogle bedre livsvilkår, fortæller Peter Bakker.

Sprog gav en identitet

Métis'er er ikke sene til at pege på de forbedringer, det gav, da en sprogforsker tog michif alvorligt. I dag kan man mødes om sproget uden at stikke voldsomt ud i gadebilledet. Det gælder métis'en Heather Souler, der i mange år var bosat i Japan. I 1990'erne vendte hun hjem til Canada, hvor hun har genfundet sin egen kulturelle baggrund og studerer lingvistik på University of Lethbridge – med et speciale i michif.

– For tyve år siden var det en privatsag at være métis. Fra at have været en social barriere, som jeg holdt for mig selv, så føler jeg mig hjemme, når jeg bruger mit sprog og færdes, hvor vores forfædre levede. I Japan læste jeg Peter Bakkers bog om mit eget ophav, og på mange måder var det hans forskning, der viste mig en vej hjem, siger Heather Souler.

Peter Bakker ser mere ydmygt på sin egen indsats:

– Métis'er har selv taget kampen op og fået gennemført de politiske ændringer. Nu bliver de hørt som befolkningsgruppe, og det havde også været muligt uden mig. Men det hjalp dem, at de kunne bruge et fælles sprog som løftestang. Métis'erne lever geografisk spredt i Canada, og for 20 år siden var de ikke en gruppe,

der havde noget til fælles. De så deres eget sprog som en dialekt af cree blandet med fransk, der var der ikke noget fællesskab i, og dengang gav michif dem højst en negativ opmærksomhed som de brikker, der ikke passer ind i et puslespil, forklarer Peter Bakker.

Fra 'half-breeds' til national kulturarv

Michif er ikke længere et overset sprog. Det canadiske Ministerium for Kulturarv fik i 2003 fastslået, at et fælles métis-samfund er fremvokset trods store geografiske afstande. Spørger man ét af de mennesker, der indtil 2006 blot blev opregnet som 'halvblods' i de officielle canadiske folkeoptællinger, så har Peter Bakkers forskning gjort en stor politisk forskel. I dag regnes métis'erne som canadisk kulturarv og 'aboriginals', der har et selvstændigt sprog, ifølge métis'en Rita Flamand var det Bakkers forskning, der "revolutionerede forståelsen og respekten for michif". I dag er ønsket om at forklare og viderebringe en glemt kulturarv blevet til en fælles politisk sag i Canada, hvor bl.a. vicepræsidenten officielt har hørt métis'erne og deltaget i et 'michif speakers' meeting. Personligt glæder Peter Bakker sig over, at michif på det nærmeste er blevet anerkendt som 'et typisk canadisk sprog'.

– Både nationen og sproget opstod i en blandingskultur, hvor en oprindelig indiansk befolkning og franske pelsjægere sammen fandt en ny måde at leve på. Nu har man taget sproget og de mennesker, der taler det, til sig som en vigtig del af Canadas historie, siger lektor Peter Bakker om et folk, der er gået mod lysere tider. ■

PRÆSENTATIONER

Litteratur og utopi

Mikkel Birk Jespersen
*Ph.d.-studerende, Institut
for Æstetiske Fag*

Mit projekt handler om forholdet mellem litteratur

og utopi i den engelske revolution (1640/-50'erne) og den amerikanske revolution (1770/-80'erne).

De to revolutioners forskelle til trods, er der i begge tilfælde tale om opbrudsperioder, der på forskellige måder bidrog til at forme den moderne verdens politiske, sociale og økonomiske systemer.

Samtidig kan man sige, at utopien – som litterær form og generel 'impuls' – netop tematiserer og arbejder med forholdet mellem litteratur og historisk forandring.

Det er i denne sammenhæng min tese, at det utopiske medierer mellem de litterære og politiske domæner, og dermed vil en undersøgelse af utopien som begreb og fænomen kunne bidrage til at belyse dette forhold.

De tekster, jeg vil arbejde med, spænder over både fiktive og ikke-fiktive tekster – fra traditionelle skildringer af det uto-

piske ø-samfund over eskatologiske politisk-religiøse pamfletter til beskrivelser af det gode liv som bonde i det nye Amerika. ■

Sort

Letsaltet vand og læsestrategier

Simon Borchmann
*Adjunkt, Institut for Sprog,
Litteratur og Kultur*

På en pakke lasagneplader kunne man engang læse følgende: 'Denne lasagne er forkogt. Den skal ikke koges i 20 minutter i letsalt-

tet vand.' Når læsningen giver anledning til et træk på smilebåndet, er det fordi afsenderen underforstår, at pladerne skal koges på en anden måde, enten i kortere tid eller i fuldsaltet vand. Og det var næppe, hvad afsenderen havde tænkt sig.

Eksemplet illustrerer, at vi som læsere laver et forståelsesarbejde, hvor vi tilfører information til den sprogligt repræsenterede information. Sådan er det faktisk nødt til at være, hvis vi vil bruge sproget til at kommunikere med; sproget er nemlig

et meget kapacitetsbegrænset format i forhold til al den information, der indgår i forståelsen af en tekst. De interessante spørgsmål er så, hvordan afsendere kan indikere, hvad der underforstås, og ikke mindst hvordan læsere kan nå frem til det med så stor sikkerhed, som de kan. Min forskning retter sig netop mod disse spørgsmål, og den koncentrerer sig særligt om to faktorer og relationen mellem dem, nemlig afsenderens strukturering af information og de strategier, læseren anvender

i forståelsen. Der er tale om grundforskning, men resultaterne vil være relevante for læse- og skriveidaktikken og for den sproglige vejledning, f.eks. af lasagneplade-pakketekstforfattere. ■

I en gigantisk kop fyldt til randen

The cities of the future?

Anna Nikolaeva
*Ph.d. student, Department
of History and Area Studies*

My project addresses the recent tendency both among scholars and airport managers to regard airports as public spaces or even in-

dependent urban entities rather than as mere spaces of transit or 'non-places' (M. Augé). International airports all over the world start to resemble small cities with shopping malls and restaurants, casinos and chapels, spa centers and art galleries, turning into destinations in their own right. These developments alongside with the increasing role of mobility within and between cities made some critics suggest that airports are the cities of the future or at least the laboratories where diverse

visions of urbanity and public space are tested (e.g. Harley and Fuller).

But how are these visions generated and what ideas do they bring along? How the relationships between the consumer and the citizen, the public and the private, media and architecture are reconfigured? How ideas of surveillance, control, mobility and consumption interact in the production of this new type of public space? Furthermore, if we think about the role of airports in imagining and per-

forming globalization (rather than simply representing it), we should also question the transposability of these visions and ask how the airport as a public space is invented, distributed, staged, performed and marketed at particular locations across the globe.

Very strong black coffee

Dansk konservatismes modernitetskritik i mellemkrigstiden

Christian H. Skov
*Ph.d.-studerende, Institut for
Historie og Områdestudier*

Hvordan stillede dansk konservatisme sig til modernitet i mellemkrigstiden? Konservatismen var præget af en enorm udvikling i årene, men vi ved meget lidt om, hvordan forholdet til moderniteten spillede ind i tidens

mange forsøg på at definere et konservativt politisk projekt. Dette ph.d.-projekt søger at besvare disse spørgsmål og vil samtidig kaste lys over en dansk konservatisme, der i mange år har været forskningsmæssigt underbelyst. I mellemkrigstiden stod Det Konservative Folkeparti parlamentarisk svagt og havde begrænsede manøvre muligheder, men som modfortælling til tidens dominerende ideologier spillede konservatismen en stor og ofte overset rolle. En konservativ modernitetskritik blomstrede op i litteraturen, i pressen og hos konservative ideologer. Den

var betinget af fremskridtsoptimismens sammenbrud i lyset af 1. Verdenskrig og satte spørgsmålstegn ved grundlæggende liberale antagelser, den kritiserede materialisme og individualisme, problematiserede demokratiet og det moderne samfunds anomi. Imod denne frygt for opløsning forsøgte man at formulere en samling om nationen, fælles værdier og ikke mindst kristendommen. Men hvordan blev forsøgene mødt af Det Konservative Folkeparti, der ved sin stiftelse i 1915 havde omfavnet den politiske liberalismes grundsætninger, og hvor det kunne synes, at der var mere,

der splittede end samlede? Mit forskningsprojekt skal undersøge indholdet i den konservative modernitetskritik samt analysere den historiske kamp om konservatismebegrebet, som afføddes af forsøget på at reformulere en politisk konservatisme på modernitetskritikkens grund.

I rigelige mængder
og godt selskab

Historien på nettet

Anne Sørensen
Projektleder, Institut for Historie og Områdestudier

Forskningsformidlingen fik den 14. maj 2009 en ny kanal på Aarhus Universitet, da www.danmarkshistorien.dk åbnede. Hjemmesiden

præsenterer tekster, billeder og lyd om Danmarks historie fra oldtiden til i dag, alt formidlet af forskere. En hjemmeside er ikke et afsluttet produkt, og projektgruppen bag har fortsat rigtig mange gode og sjove ideer. Samtidig har responsen fra omverdenen været overordentlig positiv, både fra undervisere, institutioner og enkeltbrugere, og mange vil gerne have os med i samarbejder m.v.

Jeg er ansat som projektleder

for hjemmesiden, og jeg skal bl.a. stå for videreudvikling, vedligeholdelse, samarbejdsaftaler og redaktion. Hverken arbejdsopgaverne eller arbejdspladsen er dog nye for mig. Jeg har gennem de sidste par år været projektansat som tovholder på at få hjemmesiden realiseret, og før det har jeg undervist og forsket på IHO inden for felterne europæisk samtidshistorie og terrorismens historie, som jeg har skrevet ph.d.-afhandling om.

Hurtig sort nes eller
espresso med sukker

Da danerne blev Danmark

Kasper H. Andersen
Ph.d.-studerende, Institut for Historie og Områdestudier

Danmark og danskerne har altid været genstand for stor opmærksomhed, i hvert fald siden de to betegnelser fik mening for de mennesker, der anvendte dem. Specielt

siden 1800-tallet har såvel lægfolk som fagfolk undersøgt Danmarks og danskernes fortid, samtid og fremtid, og for mange mennesker i den moderne globaliserede verden er emnet ikke blevet mindre relevant – snarere tværtimod. Men hvordan begyndte det hele egentligt?

I mit ph.d.-projekt vil jeg undersøge, hvordan folke- og landebetegnelserne *daner*, og Danmark opstod og udviklede sig i perioden ca. 500-1350, og hvad disse betegnelser egentligt dækkede over. Gennem perioden gennemgik det dan-

ske område fundamentale politiske og kulturelle forandringer, men hvorfor opstod disse forandringer, og hvad kom de til at betyde for dannelse af en dansk identitet, hvis der overhovedet eksisterede en sådan? Projektet spænder over skiftet i Danmarkshistorien fra oldtiden til historisk tid, derfor er det tværfagligt og inddrager blandt andet arkæologisk og antropologisk teori som supplement til de skriftlige kilder.

Danmark, danskerne og deres kultur er emner som længe har og fortsat vil være til debat. En

af måderne at bevæge denne nødvendige og naturligvis uafsluttede debat er, hvis forskningen kan sætte spørgsmålstegn ved og uddybe svarene på, hvordan og hvorfor det hele begyndte.

Jeg tager min kaffe,
som den kommer!

NAVNE NYT

Ansættelser, orlov og fratrædelser

Center for Undervisningsudvikling

Annegrethe Jørgensen, fuldmægtig, fratrådt 30. september 2009

Fakultetssekretariatet

Line Holst Thomsen, sekretær, fratrådt 30. november 2009

Anja Kjergaard, kommunikationsmedarbejder, orlov, 6. november 2009

Gitte Bindzus Foldager, kommunikationsmedarbejder, ansat i barselsvikariat, 26. oktober 2009

Historie og Områdestudier

Katerina Hausildova, studieadjunkt, 1. september 2009

Christoffer Leiding Kølvråa, adjunkt, 15. september 2009-14. september 2012

Chiho Kondo, udenlandsk lektor, 1. september 2009-31. august 2010

Tine Roesen, adjunkt, 1. august 2009-31. juli 2012

Peter Johan Yding Brunbech, post.doc., 22. juli 2009-31. august 2010

Informations- og Medievidenskab

Christopher Gad, videnskabelig assistent, fratrådt 31. oktober 2009

Hans Vestmann Hansen, fuldmægtig, 1. august 2009

Christian Ulrik Andersen, lektor, 1. september 2009

Nordisk Institut

Karoline Engsig-Karup, fuldmægtig, 1. oktober 2009

Institut for Sprog, Litteratur og Kultur

Tim Caudery, lektor, fratrådt 30. november 2009

Martin Munk Stigaard, kontorfunktionær, 1. november 2009-31. oktober 2010

Ken Henriksen, lektor, 1. september 2009

Jelske van der Hoek, udenlandsk lektor, 1. september 2009-31. august 2011

Marianne Pade, professor, 16. august 2009

Institut for Æstetiske Fag

Steen Klitgaard Povlsen, lektor, fratræder 31. maj 2010

Karina Lykke Grand, post.doc. 1. september 2009-30. november 2011

Ph.d.-graden

Mette Kirstine Bjerrum Jensen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, *Kulturarven og myten om den historiske identitet. En diskursanalyse af arkæologiens rolle i det senmoderne samfund.*

Mogens Skaaning Høgsberg, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, *Materiel kultur og kulturel identitet i det norrøne Grønland.*

Christopher Gad, Institut for Informations- og Medievidenskab, *Virkeligheder på spil-studier i empirisk filosofi, fiskerikontrol og ontologisk arbejde.*

Peter Dalsgård Pedersen, Institut for Informations- og Medievidenskab, *Designing Engaging Interactive Environments: A Pragmatist Perspective.*

Christoffer Leiding Kølvråa, Institut for Historie og Områdestudier, *Imagining Europe as a Global Player. The ideological construction of a new European identity within the EU.*

Nye ph.d.-studerende

Julie Hansen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, *What can the structure of signed language tell us about the cognitive basis of human language? A comprehensive description of the structure of Danish Sign Language with focus on classifier signs.* 1.9.2009.

Elizabeth Lane Williams Ørberg, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, *The Intergenerational Transmission and negotiation of Buddhism in the Everyday Lives of Ladakhi and Exile-Tibetan Youth in Contemporary Global India.* 1.9.2009.

Nanna Thorsteinsson Schneiderman, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, *More than entertainment: popular culture and entrepreneurship among urban youth in Uganda.* 1.10.2009.

Tine Wrenfelt Jensen, Center for Undervisningsudvikling, *En undersøgelse af specialets særrolle i opbygningen af faglig identitet og kompetencer med fokus på læringsmål og genre i et socio-kulturelt perspektiv.* 1.9.2009.

Dorte Ågård, Center for Undervisningsudvikling, *Pædagogisk læring.* 1.9.2009.

At Marianne Ester Back · men@hum.audk

FOTO LARS KRUSE, AU FOTO

Det er tirsdag den 2. november. Dagen før dagen for dette års ForskerFight, hvor årets formidler skal kåres og en pris på 10.000 kr. uddeles. Nogle vil måske mene, at den egentlige kamp har været månederne op til dysten, hvor forskerne har kæmpet med at sammensætte et 4 minutters knivskarpt indlæg. For at gøre forskerne kampklare tilbød Folkeuniversitetet alle deltagerne 2x30 minutters coaching hos Center for Undervisningsudvikling ved Det Humanistiske Fakultet. Vi mødte de to coaches til en snak om engagement, *kill your darlings* og om overraskende rekvisitter.

To dage før fighten ...

Kampgejsten har indfundet sig hos de to coaches, Linda Greve og Tine Wirenfeldt Jensen. Begge er overbeviste om, at de personer, de har coachet, vinder. Tine har dog kun haft tre deltagere mod Lindas fem, så hun føler sig en anelse presset.

Hvordan har I kunnet hjælpe forskerne?

– Vi repræsenterer en person uden for deres fagområde, så de får testet om deres formidling bliver forstået af et publikum. Derudover har vi en særlig kompetence inden for det retoriske, hvor vi kan give forskerne nogle råd og teknikker til at få deres budskab klart igennem. Vi hjælper dem med at få sorteret i informationerne – *kill your darlings*. Det er altid et godt råd, og et must når man kun har 4 minutter, forklarer Tine Wirenfeldt Jensen.

Hvad var det så for nogle råd, I gav forskerne?

– Et råd, jeg har givet til alle,

Tine Wirenfeldt Jensen og Linda Greve fra Center for Undervisningsudvikling hjalp forskerne op til dysten med råd om stemmeføring, brug af powerpoint og hvornår pointer folder bedst. Vi fangede dem i pausen til fighten, inden de skulle ud og give de sidste råd til finalerunden.

er, at de skal begynde med at fortælle os, hvorfor vi skal vide det her. Akademikere har den store glæde at fortælle pointen til sidst. Men så lyder gongongen, og pointen går måske tabt. Så start med at fortælle os, hvorfor vi skal lytte efter. Derudover handler rådene også meget om, hvordan de skal gebærde sig på en scene. F.eks. er det nyttigt at lave sig en sti på scenen, man følger, ellers ender det med, at man går frem og tilbage på gulvet, og så når man ikke ud til publikum. Det er vigtigt, at de både med krop og ord viser deres engagement, fortæller Linda Greve.

Engagementet er de to coaches dog enige om, at ingen af deltagerne mangler:

– Forskerne har virkelig investeret masser af tid i projektet, og stort set alle har taget imod tilbuddet om at blive coachet. Engagementet skyldes også, at alle deltagerne i forvejen kommer med en formidlingsglæde, og de har været rigtig gode til at gå i dialog om deres emne.

Udover en generel formidlingsstil hvor vigtig er et personligt touch så?

– Meget vigtig. De kanalisere deres viden på vidt forskellige måder fra sang til slideshow. Derudover kan vi nævne, at der indgår rekvisitter som en papkasse, en stjernebaster, Jyske Lov samt et billede af Kevin Bacon i bar overkrop, afslører de to coaches.

To dage efter fighten ...

Her en måneds tid efter dysten kan vi nok ikke overraske med vinderens navn. Efter en meget tæt konkurrence blev det Rikke Beese Dalby fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, der løb af med sejren. Hun formidlede sin forskning under titlen: "Kan du se min depression?" Vi gik igen til fakultetets coaches for at høre en vurdering.

– Jeg tror, hun vandt, fordi emnet var så alment vedkommende, men i høj grad også fordi hun formåede at gøre det endnu mere vedkommende. Det var et emne, der berørte os alle sammen. Ud fra et forskningsformidlings blik tror jeg, hun vandt, fordi hun redegjorde for sin forskningsmetoder på en så forståelig måde. Hun

havde et fantastisk billedmateriale, der visualiserede de metoder, hun brugte, og som samtidig var nogle meget smukke billeder af vores hjerner. Der kan man tale om identifikation. Det var en sober og sympatisk fremstilling, siger Tine Wirenfeldt.

Udover de 10.000 kr. og æren, spurgte vi vinderen af fighten, hvad hun ellers havde fået ud af Folkeuniversitetets formidlingsfight.

– Gode råd og virkemidler fra min coach op til dysten og i forbindelse med selve dysten synes jeg, det var spændende at få så professionelle dommeres kommentarer, fordi de spændte lige fra TV-producere og dramaturger til akademiske formidlingsfolk.

Og for at få afgjort den interne dyst mellem de to coaches, så var det en af Lindas coachpersoner, der vandt. Så et tillykke herfra til Linda.

Dommerpanelet:

- Mads Hvidtved Grand, vicedirektør for kommunikation, Aarhus Universitet.
- Maja Florst, forsker på Copenhagen Business School og vinder af Videnskabsministeriets forskningsformidlingspris 2009.
- Jan Haugrand, tilrettelægger på Viden Om, DR2.
- Trine Holm Thomsen, chefdramaturg, Aarhus Teater.
- Konferencier: Journalist Niels Krause Kjer

FREMTIDENS UNDERVISNINGSLOKALE

I foråret 2009 stod professor Svend Erik Larsen for første gang foran et hold studerende i Finlandsgade i Århus og et hold studerende i Gower Street i London samtidig. Fysisk stod han i Finlandsgade og linkede to interaktive tavler sammen.

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

– Det startede egentlig med, at jeg skulle holde et 15-ugers kursus. Jeg ville gerne gøre det på en ny og anderledes måde, som jeg ikke havde prøvet før. Jeg ønskede også at bruge de internationale kontakter, jeg har, fortæller professor Svend Erik Larsen fra Litteraturhistorie, der derfor kontaktede it-chef Anders Kjær med ønsket om at få lavet et undervisnings set-up, hvor man kunne kombinere fysisk tilstedeværelse med fjernundervisning.

I It-afdelingen var man netop i færd med at diskutere fremtidens undervisningslokaler, så Svend Erik Larsen fik tilknyttet en it-konsulent, Michael Høyer Bæk, og de to gik i gang med et større udviklingsarbejde.

Tilstedeværelse og fjernundervisning

– Vi ville have en såkaldt plug and play-teknologi, så selv den mest it-forskrækkede skulle kunne anvende systemet. Det var et krav, at en underviser selv skulle kunne betjene systemet uden back-up, og så skulle det være baseret på så billige og fleksible komponenter som muligt, så man kunne tage vores system i anvendelse i andre lokaler, uden at det ville koste en formue, fortæller it-konsulent Michael Høyer Bæk, der efter grundig research og studieture til andre universiteter, fandt en løsning, der virkede fuldt ud efter hensigten. Også for Svend Erik Larsen har det været en hel ny pædagogisk erfaring, der har krævet oplæring og træning.

– En ting var, at det virkede teknisk, men det afgørende var, at det også virkede pædagogisk. En af de studerende sagde

efter undervisningen, at det var som om, vi alle sammen havde siddet i samme lokale. Og det var jo netop et mål at skabe den illusion, så diskussionerne også kunne foregå på trods af den fysiske afstand, fortæller Svend Erik Larsen og understreger, at hvis der f.eks. havde været teknologiske forhindringer ved at bruge systemet, så ville glæden ved at bruge det hurtigt ryge.

Frømtidsaspektet

Til januar tager Svend Erik Larsen igen undervisningslokalet

i brug. Og denne gang vil der være endnu et universitet koblet på. Ud over Aarhus Universitet og University College London har Svend Erik Larsen via sit internationale netværk også fået Universidade de Lisboa med på idéen. Uden at skulle bruge de store rejseudgifter vil studerende således kunne deltage i internationale undervisningsforløb.

At skabe internationale undervisningsforløb er ét aspekt. Derudover ønsker Svend Erik Larsen også at få professionaliseret de studerendes kompetencer

i medier, kommunikation og formidling.

– Man må huske, at folkeskolen og gymnasiet er foran universitetet i en nuanceret pædagogisk brug af de nye virkemidler. Og det vil også gælde de studerende, vi modtager. Min grundlæggende tanke er, at noget af det, vi skal med de studerende i de kommende år, er at få deres ikke-professionelle kompetencer gjort professionelle. Det er det, jeg også gerne vil bruge de her faciliteter til, fortæller Svend Erik Larsen og henviser til, at de studerende nok har styr på de teknologiske virkemidler, men mange kan, ifølge ham, ikke omsætte dem og bruge dem professionelt.

Bortset fra det er hensigten, at undervisningslokalet skal fungere som et almindeligt arbejdsredskab, man vælger til og fra.

– Den afgørende målsætning med vores projekt har været, at det skulle være et arbejdsredskab, man ikke skulle vælge til for at være smart – eller vælge fra fordi det var for svært. Oven på den positive respons fra Svend Erik Larsen og de studerende, må man sige, at det er lykket. Og lokalet er ét bud på, hvordan

man fremover meget nemt og hurtigt kan få diskuteret faglige problemstillinger på tværs af grænser. Der er også mange fag, der vil have glæde af dele af udstyret, f.eks. en interaktiv tavle, vurderer Michael Høyer Bæk.

– På Informations- og Medicinvidenskab vil man f.eks. kunne tage hjemmesider og klippe dem ud og analysere på tavlen. Det er et meget dynamisk værktøj, hvor studerende også i timen kan hive eksempler på hjemmesider frem til diskussion. Og efter timerne kan man eksportere pdf'er fra undervisningen, som de studerende kan downloade. Derfor vil man også fremover se flere lokaler blive udstyret med de interaktive tavler, og en del lokaler vil også få videokonferencefaciliteter tilknyttet. Der er ganske enkelt store anvendelsesmuligheder forbundet med det, fortæller Michael Høyer Bæk.

Indtil videre er det kun lokalet i Finlandsgade 26, der har det moderne isenkram. Lokalet kan bookes af alle på Humaniora. Man booker det gennem studieadministrator Bente Jønshøj på Informations- og Medicinvidenskab. ■

◀ Dette undervisningslokalet har forbindelse til et universitet i London og snart også Lissabon. Professor Svend Erik Larsen og it-konsulent Michael Høyer Bæk har arbejdet intensivt på at skabe de optimale rammer for fjernundervisning, uden nærværet forsvinder. Hemmeligheden bag er blandt andet god lydoptagelse og gode billeder. På skærmen vil man kunne lave split-screen, så de danske studerende vil kunne se deres holdkammerater fra henholdsvis London og Lissabon. Og gode højttalere i rummet sikrer, at lydforbindelsen er i top. Tavlen kan man skiftes til at have kontrol over. Så Svend Erik Larsen kan være på alle tre steder, men også give ordet og tavlen videre til en kollega fra de andre universiteter.

POP HVOR FÅR OPLEVELSESØKONOMER JOB?

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk & Anja Kjærgaard · anja@hum.au.dk

Mikkel Holme

Konsulent, Rambøll Management

Første arbejdsdag: to dage efter aflevering af specialet

Hvordan fik du arbejde i Rambøll Management?

Jeg var i praktik på tredje semester. Da jeg var færdig med praktik, blev jeg som studentermedhjælper, mens jeg skrev speciale og startede med at arbejde to dage, efter jeg havde afleveret speciale. Det erhvervsfokus, uddannelsen er bygget op omkring, har betydet alt.

I skal lave et produkt på Oplevelsesøkonomi i forbindelse med specialet. Hvad var dit produkt?

Det bestod af et koncept. Så produktet var en konceptbeskrivelse, som jeg havde arbejdet med i min praktikperiode hos Rambøll Management. Messecenter Herning var kunden, og det samarbejde

fortsatte under specialet. Men jeg kan ikke sige mere om det, for vi arbejder stadig på det. Men I kan se det, når det bliver realiseret. Det jeg ellers bidrager med som oplevelsesøkonom hos Rambøll Management er meget arbejdsmetoden og processen. Jeg samarbejder med kunden og finder frem til, hvad der passer kunden.

Hvad har du savnet på studiet?

Jeg må indrømme, at jeg er rigtig glad for at have en bachelor med et økonomisk sigte. Selv om uddannelsen hedder Oplevelsesøkonomi, så synes jeg, der er for lidt økonomi. Vi havde f.eks. ikke et fag, der hed oplevelsesøkonomi, og vi manglede en fælles forståelse for, hvad det er. Oplevelsesdesign er en mere passende titel. Når man siger, man er kandidat i Oplevelsesøkonomi, så forventer den kommende arbejdsgiver, at man ved noget om økonomi. Økonomi er altid en vigtig faktor. ■

Line Bering Sørensen

Kreativ chef og kommunikationsansvarlig, Øst for Paradis

Første arbejdsdag: en måned efter aflevering af specialet

Hvad var din indgang til Øst for Paradis?

De søgte en praktikant. Jeg havde nogle nye vinkler på biografen, som de syntes om, så jeg udviklede min egen praktikstilling og fik søsat et ambassadørkorps, lavet forpremierevents, nyhedsbreve, oprettet Facebookprofil. Da jeg stoppede som praktikant, indledte jeg en dialog omkring specialet. Og efter specialet var i hus, søgte jeg Forsknings- og Innovationsstyrelsen om at blive vidempilot – hvor en virksomhed kan få en akademiker ind og få betalt noget af lønnen.

Hvad skrev du speciale om?

En repositionering af Øst for Paradis gennem oplevelsesøkonomi. Specialet gik ud på at genopdage biografen ikke kun som biograf, men forstærke den oplevelse, der allerede ligger der. Jeg brød med

den gængse biografoplevelse, f.eks. ved at lukke biografen en hel aften og fylde den op med alt muligt andet – som hørespil, teater, kortfilm, livemusik. Jeg lavede også et stuemiljø i gården med livemusik med cafelatte, hvor der kom 600 mennesker.

I skal lave et produkt på Oplevelsesøkonomi i forbindelse med specialet. Hvad var dit produkt?

Jeg lavede en konceptmappe med forslag til, hvordan de kunne nærme sig oplevelsesøkonomien mere. Jeg lavede 18 forskellige koncepter, og den konceptmappe har fungeret som drejebog og omdrejningspunkt i min nuværende stilling – jeg kom jo med egen jobbeskrivelse.

Er der noget, du savnede i uddannelsen, du gerne ville have haft øget fokus på?

Ja, økonomistyring og jura. Vi kommer ud og skal varetage forskellige funktioner og ofte også i mindre virksomheder, hvor man ikke har en stor marketingafdeling i ryggen. ■

[Rune og Mads]

Partnere og chefkonsulenter i Katapult

[Cecilie Lundgaard]

projektmedarbejder i den gamle by

Rune Overvad Schou og Mads Sand
Partnere og chefkonsulenter, Katalyst
Første arbejdsdag: en uge efter aflevering af specialet

Hvad har været det vigtigste i forbindelse med at starte egen virksomhed?
Vores netværk. Vi har begge to været i praktik to meget forskellige steder. Mads som politisk rådgiver på Christiansborg. Rune som projektudvikler hos Midtjysk Animationsvæksthus ved The Animation Workshop. Desuden var Mads på overbygningen ansat som managementkonsulent hos COWI. Og så skrev vi begge speciale i samarbejde med arbejdspladser. Så netværket har været det vigtigste. De første projekter er kommet i stand via netværk og forretningskontakter via tidligere job erfaring. Vores netværk gør desuden, at vi i Katalyst kan trække en bred vifte af kompetencer ind i de enkelte opgaver.

Hvad har I haft mest gavn af fra jeres studium på oplevelsesøkonomi?

To helt konkrete ting. Faget entrepreneurship, som gav os en fantastisk række af værktøjer til forretningsudvikling og muligheder i verden generelt. Vi har her fået gode værktøjer at angribe verden med forretningsmæssigt, og derudover har faget projektledelse givet en fantastisk indsigt i, hvordan projekter fungerer fra start til slut.

Hvad er det helt konkret I tilbyder/sælger til jeres kunder?

Projektmanagement og ledelsesrådgivning er vores kerneydelser, men i starten arbejder vi med en bred vifte af ydelser. Vi sidder lige nu med to meget forskellige opgaver. Den første opgave er en børnekulturfestival på Lolland, hvor vi skal lave en projektbeskrivelse og bygge en organisation op omkring projektet samt stå for fundraising. Den anden opgave er for en stor international it-virksomhed, hvor vi skal lave kulturanalyse og ny organisationsstruktur. ■

Cecilie Bundgaard
Projektmedarbejder, Den Gamle By
Første arbejdsdag: tre dage efter aflevering af specialet

Hvordan fik du arbejde i Den Gamle By?

Jeg har haft studiejob i Den Gamle By siden 2006 og var også i praktik her i forbindelse med mit speciale. Det har helt klart banet vejen.

Hvad bidrager du med som oplevelsesøkonom?

Blandt andet iscenesættelse af oplevelser. I forbindelse med Den Gamle By's 100 års jubilæum, fik jeg den idé, at vi skulle involvere hele byens rum, og én måde at nå ud til alle hjørner af byen på er

at bruge lyd. Så jeg kontaktede alle byens kirker og fik dem til at ringe mellem 13.45 og 14.00. Og den idé udviklede sig til, at alle skibene også skulle trutte med hornet. Så vi havde en stor iscenesættelse af lyd omkring kl. 14.

Hvad bruger du mest i dit arbejde fra Oplevelsesøkonomi?

Lige netop på en arbejdsplads som den Gamle By kan jeg bruge tesen om, at den museumsbesøgende bruger oplevelsen som erfaringsgrundlag. Jeg er bachelor i forhistorisk arkæologi og museologi, så museumsudstillingen har hele tiden været inde over mine studier, men med overbygningen i Oplevelsesøkonomi har jeg fået et vigtigt supplement. ■

OPLEVELSESØKONOMER MED JOBSUCCESS

24 ud af 47 kandidater på Oplevelsesøkonomi blev færdige på normeret tid. Af de 24 har HUMmagasinet talt med ti kandidater, der allerede har fået en fod inden for på arbejdsmarkedet eller fået foden under eget bord, før blækket på eksamensbeviset var tørt

Af Anja Kjærgaard anja@hum.au.dk

Oplevelsesøkonomer har succes med at komme i job og det på trods af, at der er tale om en helt ny uddannelse, som de færreste arbejdsgivere kender til og på trods af en finanskrisen, der har skabt øget arbejdsløshed – ikke mindst blandt unge nyuddannede. Ifølge tal fra Akademikernes Centralorganisation er tæt ved en tredjedel af alle unge, som inden for det seneste år har afsluttet en universitetsuddannelse, uden arbejde.

De kandidater, vi har talt med, peger på det erhvervsfokus, uddannelsen har, som én af de væsentligste forklaringer på deres meget hurtige entre på jobmarkedet. Studiejob og praktik har i høj grad været med til at bane vejen for dem. Og det ligger godt i tråd med den undersøgelse af humanistiske kandidaters beskæftigelsesmønstre – *Humanisters veje til arbejdsmarkedet* – Fakultetssekretariatet gennemførte for nogle år tilbage. Af den fremgår det også, at kandidater uden relevant studiejoberfaring er ledige længere tid efter dimissionen sammenlignet med kandidater med relevant studiejob-, praktik- og projekterfaring.

– Vi fandt ret hurtigt ud af, at praktik var en mulighed, rigtig mange gerne ville benytte sig af. Derfor lavede vi en nem godskrivning af praktikophold, der betyder, at hvis man har haft et vist antal timer og skriver og får godkendt en praktikrapport, kan man få det godskrevet som valgfag, men praktik er ikke en obligatorisk del af uddannelsen. Vi har bare gjort det muligt for de studerende at fordybe sig i noget i praksis, uden at det nødvendigvis bliver studieforlængende, forklarer lektor Dorthe Refslund Christensen.

Specialet som springbræt

Noget der også kunne være studieforlængende, men ikke har været det for de kandidater, vi har talt med, er specialet. Fire ud af de fem interviewpersoner, vi har talt med, har skrevet speciale i samarbejde med en virksomhed, og to af dem er i dag ansat i de pågældende

virksomheder, de to andre har fået udbygget deres netværk på den konto og brugt det som afsæt for en karriere som selvstændige.

– Hovedparten vælger at lave et produktspeciale, hvor de skriver 35 sider, laver et produkt i tilknytning til specialet efterfulgt af en mundtlig eksamination. Det gør mange af dem i samarbejde med virksomheder, og allerede der har de forankret deres speciale i en praksis et eller andet sted uden for universitetet. Det betyder, at meget af det oversættelsesarbejde, som mange humanister først skal i gang med, når de er færdige, det har de sådan set allerede gjort som en del af deres studieproces, fortæller Dorthe Refslund Christensen

Imiterer praksis

Studiet er gennemsyret af den tanke, at praksis følger teori. Derfor har de studerende også hele tiden øvelser, hvor de imiterer praksis. Det er ifølge Dorthe Refslund Christensen også en af forklaringerne på, at virkeligheden ikke kommer bag på de studerende, når de er færdige. Der er dog stadig plads til forbedringer. Flere af de færdige kandidater, vi har talt med, efterlyser mere økonomi og jura på skemaet.

– Der er nogle, der udbyder oplevelsesøkonomi med fokus på økonomi – vi har fokus på oplevelsesøkonomi som en epistemologisk vending i samfundet og ikke på økonomi. Men branding og markedsføring er en del af faget samt projektledelse – og her arbejder de så med økonomiske og juridiske aspekter. Uddannelsen bygger således også på en ide om, at man kan blive oplevelsesøkonom på mange forskellige måder. Den, der har en bachelor i virksomhedskommunikation, bliver anderledes end den, der har en bachelor i eskimologi. Det er godt, at de også bliver forskellige i deres fokus, når de bliver færdige, men hele tiden reflekterer det oplevelsesøkonomiske felt på en eller anden måde, lyder det fra Dorthe Refslund Christensen. ■

KRISEN RYKKER NÆRMERE

Finanskrisen rykker tættere på, men det er den generelle arbejdsløshedskurve, der nærmer sig den humanistiske kurve, der indtil videre ikke ser ud til at være berørt

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Finanskrisen må siges at være den afgørende test, der viser, hvorvidt humanisterne har bidt sig fast på arbejdsmarkedet, og at det ikke er dem, der ryger først, når krisen melder sig. Endnu ser det ikke ud til, at finanskrisen, har sat sine spor i statistikken. Men der er mindre udsving, der kan holdes øje med.

Forventede udsving

Når specialet afleveres i efterårssemestret eller i forbindelse med sommerferien, kan der de efterfølgende måneder ofte konstateres et udsving på omkring 3/4 procentpoint. Det gør sig også gældende for den sidste nye statistik, som stopper ved september i år. De nye kandidater har afleveret speciale omkring juni, og i de efterfølgende måneder frem til september stiger ledigheden med 0,7 procentpoint.

Stigningen er altså forventet, men er man lidt i krisestemning, kan man vurdere, hvorvidt det er et tegn på krise, at septembertallet for 2009 sammenlignet med året før er 1 procentpoint højere. Helt så kritisk er det ikke, hvis man sammenligner stigningen med den generelle arbejdsløshed, som i samme periode er steget fra 1,5 % til 3,4 %, hvilket er en stigning på næsten 2 procentpoint og mere end en fordobling, og så galt er det på ingen måde gået for magistrene.

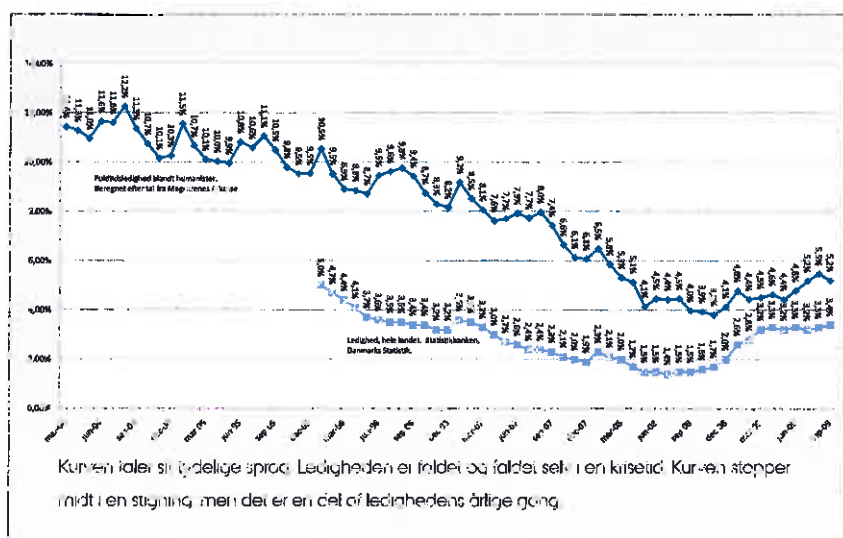
–Det er svært endnu at forudsige krisens omfang. På den ene side viser vores beskæftigelsesundersøgelser og tallene, at humanisterne

for alvor har fået greb om arbejdsmarkedet, blandt andet ved at over 50 % har fået hul igennem til den private sektor. På den anden side er det netop den sektor, der ligger tættest på erhvervslivet, og som er mest konjunkturfølsom, fortæller prodekan for uddannelse, Arne Kjær, der dog glæder sig over, at krisens omfang endnu er begrænset.

Ruster de nyuddannede

Det er især de nyuddannede krisen er gået ud over, og de nyeste tal fra Akademikernes Centralorganisation viser, at ledigheden blandt akademikere under 30 år samlet er steget med 104,4 % på et år. Blandt Dansk Magisterforenings medlemmer er tallet noget bedre, idet ledigheden kun steget med 39,5 %. På Det Humanistiske Fakultet ruster man sig.

–Selv om vi endnu ikke har kunnet konstatere nogen større stigning, ved vi selvfølgelig godt, at det er en sværere tid at skulle ud og søge job i. Derfor forsøger vi at klæde vores kommende kandidater på, så godt som muligt. Det gør vi blandt andet med projektet *Karrierestarteren*, hvor de studerende får mulighed for at blive mere jobparate med blandt andet individuel karriererådgivning, mulighed for at

få tilknyttet en mentor, erhvervskontakter i forbindelse med erhvervsspecialer og mange andre tiltag, der skulle lette overgangen, forklarer Arne Kjær.

PÅ VEJ MOD EN KARRIERE

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

Illustration: Lene

► Er du interesseret i individuel karriereafklaring?

Kontakt: Janne Langaard: jl@hum.au.dk, 89 42 53 48

Se en oversigt over og beskrivelse af karrierestarterens øvrige tilbud på: humaniora.au.dk/karriere

Karrierestarteren gør dig jobklar, inden eksamensbeviset udskrives. Følg med i hvordan Linda Dürr Resen gør sig jobklar

Mentorordning, individuel karriereafklaring, Pimp dit CV og erhvervsspeciale. Linda Dürr Resen har flittigt benyttet sig af Karrierestarterens tilbud. Hun er fast besluttet på at bruge sit sidste år af kandidatstudiet til at blive afklaret på fremtidens jobmarked. Frem til afleveringen af specialet til sommer, har vi fået lov til at følge hende på vejen mod jobbet, i overvejelserne undervejs, og hvordan hun har kunnet bruge karrierestarterens forskellige tilbud.

Individuel karriereafklaring

– Jeg følte, jeg havde stødt hovedet mod en studiemur, hvor jeg var langt fra praksis. Koblingen til virkeligheden har jeg virkelig savnet på mit studium, nok også fordi jeg er fast besluttet på ikke at gå den traditionelle vej for en kunsthistoriker. Derfor var det en stor befrielse for mig at have fået en personlig vejleder, som har lyst til at hjælpe mig med mine jobmuligheder.

Hvad er det bedste råd, du har fået?

– At jeg skal turde kaste mig ud i nogle studiejobs, hvor jeg søger, der, hvor jeg har mine svagheder. I min afklaringsfase fandt vi ud af, at jeg manglede markedsføring som en del af den jobprofil, jeg ønsker. Men indtil nu har jeg haft studierelevant arbejde inden for typiske kunsthistorieområder – blandt andet som omviser. Men jeg vil netop ikke vælge den klassiske vej. Så rådet om at gå ud og søge inden for nye retninger og blive lidt mere alsidig i mine valg har ført til, at jeg nu søger studiejob inden for markedsføring, samtidig med at mit erhvervsspeciale også læner sig op ad det markedsføringsmæssige.

Hvad har din største erkendelse i karriereafklaringen været?

– Jeg fik nogle lektier for i form af nogle kompetenceøvelser. Det var en rigtig positiv oplevelse, hvor jeg erfarede, at jeg egentlig har lavet rigtig meget, og ikke mindst en kæmpe lettelse at finde ud af, at mine valg af fag fint afspejlede det, jeg ønskede, og at der var en rød tråd i mine valg. Det var en stor ting for mig at få indset det.

Mentorordningen

Udover at studiejobbet kan være med til at afprøve forskellige brancher, så giver Karrierestarterens mentorordning også den mulighed. Den studerende matches med en mentor fra erhvervslivet ud fra den studerendes uddannelse og jobønsker. Den studerende får tre personlige møder med mentoren i en periode på 3-6 måneder.

– Jeg har fået en kontakt med en mentor fra Arla, der sidder i en

stilling som eventmager. Først troede jeg, jeg skulle snakke med en, der havde læst markedsføring på Handelshøjskolen, men det viste sig at være en med en baggrund fra Dramaturgi og Kunsthistorie. Det er rigtig dejligt, fordi så skal jeg ikke ind og forsvare mit fag, og jeg kan høre, hvordan hun kom igennem til en virksomhed som Arla, der ikke ligefrem er en traditionel arbejdsplads for en kunsthistoriker.

Erhvervsspecialet

En anden måde at skabe kontakt til arbejdsmarkedet er ved at vælge et praksisorienteret speciale. Den studerende kan selv tage kontakt til en samarbejdspartner, men Karrierestarteren tilbyder også vejledning vedrørende ideer og samarbejdspartnere.

– Jeg vil rigtig gerne lave et erhvervsspeciale i samarbejde med Roskilde Festival, et erhvervsspeciale tænker jeg også virker mere imødekommende for en kommende arbejdsgiver. Jeg vil gerne være med til at ændre billedet af Roskilde Festival, der for mange udelukkende handler om teltliv og øldrikkeri. Der er ikke mange, der ved, at Roskilde Festival også er et brændpunkt for politisk kunst. Så jeg vil gerne lave en klassisk institutionsanalyse af Roskilde Festival som et utraditionelt kunstforum med fokus på publikum. Det adskiller sig ved første øjekast en del fra AROS-publikummet. Men der er også mange gengangere. Så opgaven jeg gerne vil løse for Roskilde Festival er at se på, hvordan forskellige målgrupper oplever kunst, og hvordan de markedsfører sig bredere, så de også får kontakt til de kunstinteresserede.

Jobafklaring hvorfor nu?

– Forskellen for mig er meget tydelig. Jeg har en kæreste, der er job-søgende, og selv om hans A-kasse tilbyder nogle af de samme arrangementer som Karrierestarteren, så har jeg større valgfrihed som studerende til at gøre noget aktivt og få hjælp til at etablere nogle erhvervskontakter via mentorordningen og erhvervsspecialet. A-kasser tillader heller ikke en særlig høj grad af frivilligt arbejde, men hvis det er det, der skal til for at tilegne sig den rette profil, så er det helt sikkert det værd. Så det er rigtig set, at det er under studiet, man skal afklares og afprøve sine jobmuligheder. Og så ville det da også være fantastisk at gå direkte fra studium til job.

– En ting, jeg ikke forstår, er, hvorfor der har været så få til arrangementerne. Det er for godt et tilbud til at sige nej til. Jeg tror, de fleste tænker, de bare kan kigge på det, samtidig med de skriver speciale. Men der er man så fordybet, at det er svært at tænke det ind. Ved at være afklaret nu kan jeg tilrette mit speciale efter min profil. Det giver mig en større faglig selvsikkerhed, og jeg hviler mere i mine valg. ■

Med karrierestarterens individuelle karriererådgivning får Linda Dürr Resen råd om, hvordan hun kan spidre sin profil til, hvilke job der kan matche hendes profil samt nogle uundværlige kontakter til erhvervslivet.

DEN BEDSTE JULEFORTÆLLING NOGENSINDE

Nævn tre julefortællinger siden Peters Jul og Nøddebo Præstegård.
Vi går på jagt efter en moderne julefortælling

Af Marianne Ester Back · men@hum.au.dk

"Rør blot ikke ved min gamle jul", skrev Peter Faber, der levede i det 19. århundrede. Selv i gamle dage kiggede man nostalgisk tilbage efter de gode gamle dage. Jul er traditioner, og traditioner er ofte gentagelser fra fortiden. Enkelte kattelemme er dog blevet åbne, og den moderne julepynt har fået lov til at snige sig ind i designernhemmet med sorte julekugler, der glimter smukt i B&O fjernsynets digitale lys. Men hvad med julefortællingerne – ikke dem på TV, men de gode julefortællinger på knitteret papir. Prøv at nævn tre fortællinger siden Peters Jul og Nøddebo Præstegård. Vi er på udkig efter de modige forfattere, der tør gøre op med de gamle fortællinger. Her giver Stefan Kjerkegaard, videnskabelig assistent på Nordisk, sit bud på en moderne julefortælling.

En fortælling om en fortælling om ...

– Paul Auster blev engang stillet en opgave om at skrive en julehistorie til New York Times, og det endte med *Wrens Julefortælling*. Fortællingen handler om en forfatter, der har fået en opgave om at skrive en julefortælling. Han bliver grebet af panik, men får hjælp af Auggie Wren, som fortæller forfatteren, at han har den bedste julefortælling nogensinde, og den bliver altså også til forfatterens julefortælling.

– Auggies fortælling handler om en knægt, der stjæler et par blade i Auggies butik. Knægten stikker af, men taber sin pung. Auggie beholder pungen. Et stykke tid senere beslutter han sig imidlertid for at aflevere den tilbage. Han finder adressen i tegnebogen og tager derud, men det er kun knægtens bedstemor, som bor dér. Til gengæld forveksler hun Auggie med sit barnebarn, og da det er jul,

vælger Auggie at gå med på legen. De holder derefter jul sammen. Hun bliver lidt fuld og falder i søvn, og Auggie lister hjem, men han har taget et kamera med sig. Det viser sig nemlig, at bedstemoren, om hun ved det eller ej, huser alle knægtens tyvekoster. Som en lille hævn tager Auggie derfor lidt til sig selv. Et kamera, som han i øvrigt bruger til at lave et kunstnerisk projekt.

Den stjålne morale

– *Hvad gør den til en god julefortælling for dig?*

Det er ikke så meget handlingen, som det er måden, fortællingen er konstrueret på. Det er en ramme-fortælling, hvor forfatteren Paul Auster bruger sit rigtige navn. Det vil sige, forfatteren og fortælleren i fortællingen er også Paul Auster, men det er jo Auggies fortælling, vi hører mest til, og den der er i centrum. Samtidig handler denne fortælling og fortællingen som sådan om at stjæle, ja at stjæle på flere måder. Forfatteren "stjæler" Auggies fortælling, Auggie stjæler et kamera, men i begge tilfælde kommer der kunst ud af det. Måske siger fortællingen dermed, at al kunst er at stjæle ...

– *Hvilke klichéer gør Auster op med i sin julefortælling?*

På en måde gør den ikke op med klicheerne, men den omgår dem så at sige på en fantastisk elegant måde. Julefortællingen har i hvert fald mindst et træk til fælles: De ender altid godt.

Det bliver altid jul til sidst, uanset hvilke strabadser folk skal igennem indtil da. Sådan er det også i Austers fortælling. Men julen her er også et skuespil. Vi ved ikke, om bedstemoren lader som om, at det er hendes barnebarn blot for at få julefred over det lille hjem. Og hendes gæst stjæler fra hendes hjem. Sikke en jul. Er det en god gerning, som Auggie gør?

Hvis julefortællinger ikke ender godt bliver det ballade. Husk bare på Poul og Nulles jul i hullet. Det endte ikke godt. De fandt aldrig julemanden. Det kunne man ikke forlige sig med. *På hvilken måde er den en postmodernistisk julefortælling?*

Det er en fortælling, der handler om en forfatter, som ikke kan komme på en fortælling. På den måde kan man sige, at den (også) tematiserer fortællingens død. Det, at fortælle efter de store fortællingers død, herunder også julefortællinger. Hvordan fortæller man noget så klichéfylt som en julefortælling i dag? Det gør man ved at stjæle (fra) andres fortællinger og ved at tematisere umuligheden af at fortælle en julefortælling. Men på samme tid opfylder den kravene til en sædvanlig julefortælling, og det er jo godt gået.

Når enden er god

For at sikre julefreden bringer vi til sidst et uddrag fra den bedste julefortælling nogensinde, og som i litterære kredse må siges at være noget af en klassiker. Uddraget peger i diskret retning af den gode slutning både på fortællingen, men også for fortælleren, der får sin julehistorie til sidst. Vi kommer ind i en scene, hvor Auggie plages af samvittigheds kvaler over det stjalne kamera, han tog fra den gamle bedstemor.

"Hun døde vel."

"Ja, det gjorde hun vel."

"Hvilket betyder at hun tilbragte sin sidste jul sammen med dig."

"Det gjorde hun vel. Sådan har jeg aldrig tænkt på det."

"Det var en god gerning, Auggie. Det var godt, det du gjorde for hende."

"Jeg løj for hende, og så stjal jeg fra hende. Jeg kan ikke se hvordan du kan kalde det en god gerning."

"Du gjorde hende glad. Og kameraet var alligevel tyvegods. Det er jo ikke sådan at den person du stjal det fra egentlig ejede det."

"Hvad som helst for kunsten, hva' Paul?"

"Det vil jeg ikke sige. Men du har i det mindste gjort god brug af kameraet."

"Og nu har du din julehistorie, ikke?"

"Jo", sagde jeg. "Det har jeg vel."

NOTITSER

Ansøgere til et ph.d.-stipendium skal igennem et snævert nåleøje

Det er stor interesse for at søge ph.d.-stipendium på Det Humanistiske Fakultet. Ved ansøgningsfristens udløb 1. oktober havde ph.d.-skolen modtaget 190 ansøgninger. Det er 21 flere ansøgninger end i efteråret sidste år.

– Vi har modtaget 139 ansøgninger til 5+3-modellen og 51 ansøgninger til 4+4-modellen, så det er især stor søgning på 5+3-modellen, men da vi kun har få stipendier at dele ud af, vil rigtig mange desværre få et afslag. Ud af de 51 ansøgere til 4+4-modellen vil 12-15 få tilbudt et ph.d.-stipendium. Vi har igen i år modtaget mange ansøgninger fra udenlandske studerende. Sidste år modtog vi 70, i år har vi modtaget 77, og det er vi selvfølgelig glade for, men det betyder også, at konkurrencen er hård, siger ph.d.-skoleleder Johnny Laurisen.

Til december får de mange ansøgere svar på, om de er kommet igennem det snævre nåleøje. Stipendierne er til besættelse 1. februar 2010.

Netværk er den primære rekrutteringsfaktor

Personlige netværk og tidligere berøringsflade med universitetet er særdeles afgørende for ansøgerfelter, når der slås ph.d.-stipendier op. Det viser en undersøgelse. Det Humanistiske Fakultet har foretaget, hvor 162 ansøgere til ph.d.-stipendier blev bedt om at svare på et online spørgeskema. Eftersom netværket er den primære rekrutteringsfaktor, er ansøgerfeltet begrænset af netværkets rækkevidde til tidligere AU-studerende og personer, som har været i kontakt med AU på anden vis.

Rådgivnings- og støttecenteret er flyttet

Universitetets Rådgivnings- og støttecenter er flyttet til nye lokale på Tøjboig i bygning 2116, Willemoesgade 15, 8200 Århus N.

Rådgivnings- og støttecenteret er Aarhus Universitets tilbud til studerende med særlige behov for rådgivning, vejledning og hjælpemidler. Centret er organisatorisk blevet en del af Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet.

► www.au.dk/studiecenter

Sprogligt netværk med ny hjemmeside

Kirsten Refsing, dekan på Københavns Universitet, og Bodil Due, dekan på Aarhus Universitet, er blandt initiativtagerne til sprognetværket "Ja til sprog", der ønsker at gøre opmærksom på, at Danmark snart vil være reduceret til en nation af dansk- og engelsktalende. Dette er ikke tilfredsstillende, og derfor ønsker netværket at sætte sprog – både dansk, engelsk og andre fremmedsprog – øverst på dagsordenen. Netværket blev lanceret den 10. juni i Europa-Kommissionens repræsentation i København, og initiativtagerne opfordrer nu sproglærere, forskere, oversættere og folk med almen kærlighed til sproget til at slutte sig til projektet. Man tilslutter sig netværket ved at sende en mail med navn, adresse og e-mailadresse til jatilsprog@dk.

► Læs mere om netværket på den nye hjemmeside www.jatilsprog.dk

HVEM ER I ANDRE PÅ HUMANIORA?

– Tag godt imod os når vi kommer forbi

Af Anne Engedal, medlem af Humrådet

For en del år siden gjorde unge mennesker oprør. En af dem er min mor. Hun læste historie i Århus i halvfjerdserne, hvor et af de kurser med flest tilmeldte var marxistisk historieskrivning. Hvad end halvfjerdsernes studerende så var til marxisme, liberalisme eller konservatisme, så var det en tid, hvor bølgerne gik højt, og hvor det at gå på universitetet ikke bare betød forelæsning, men næsten ligeså meget studenterpolitik. "Vi fik indflydelse 50-50, studerende og ansatte!" – Sådanne anekdoter er jeg flasket op med, så da jeg startede på Filosofi i sommers, var det med en forventning om, at universitetet var medindflydelsens højborg.

Og så var der ligesom ikke rigtig så meget studenterpolitik at få øje på. Det er min opfattelse, at vi ikke ser så meget til hinanden på Humaniora, når vi bevæger os væk fra eget institut, og da jeg dukkede op til første Humrådsmøde, var det da også kun folk fra to andre studier end mit eget, jeg fik fornøjelsen af at møde. På de enkelte fag står det stort set ikke bedre til – rigtig mange er ikke engang repræsenteret i fagudvalg og studienævn, hvilket er særligt ærgerligt. Det

er nemlig her vores studieordninger skal lægges fast, noget vi på Filosofi hurtigt opdagede har temmelig stor indflydelse på vores dagligdag. Alle studier på Humaniora står for at skulle lave nye studieordninger, og hos os betyder det at et helt fag skal droppes. Mange studier kan have lignende problemer, og i værste fald kan vi ende med en uddannelse, som er halvfærdig eller med mere eller mindre spildte ECTS-point. Omvendt er de nye studieordninger i bedste fald en mulighed for at få lige det ind i uddannelsen, som vi synes mangler. Her er anekdoten sand – vi har faktisk 50 procents indflydelse på alle beslutninger. Der skal startes mere eller mindre fra bunden, og mulighederne er der for at forme vores studier, som vi synes de skal være, for eksempel med nye kurser eller med mulighed for flere og bedre studiejobs, så arbejdsmarkedet ved, hvad vi kan. Lige netop nu er arbejdet i studienævn og fagudvalg vigtigt og spændende. Derfor har vi i et lille udvalg under Humrådet startet en kampagne for at få gang i fagudvalg på alle Humanioras studier – fordi vi, ligesom vores institutledere, vil have de

bedst mulige studier, og hvem ved mere end nogle andre, hvad vi mangler at lære end os selv? Så tag godt imod os, når vi kommer forbi. Vi er mange nye og lidt nervøse, og vi vil virkelig gerne

høre fra andre end os selv, hvad der skal gøres bedre på Humaniora – også på fakultetsniveau er alle muligheder der for at gøre Humrådet til lige det, vi synes, det skal være.

Hvad er Humrådet?

Humrådet er repræsentant for den samlede studenterpolitiske bevægelse på det Humanistiske Fakultet og fungerer som er fakultetsråd for studerende. På Humaniora har vi valgt at samle os, fordi vi med så mange små fag har brug for en fælles stemme for at stå stærkere over for dekanater, Studenterrådet og andre interessenter. Vi har åbent på vores sekretariat to timer, to dage om ugen, hvor du er velkommen til at kigge ind. Vi giver klagevejledning, vejledning i forhold til fagrådsarbejde samt meget andet... Og der plejer at være kaffe på kanden.
 ▶ Læs mere om os på: www.humaniora.au.dk/humraad

GLOBALE UDFORDRINGER OG PERSPEKTIVER

Humanistiske forskere har en mission, når det kommer til klimaudfordringen. På Global Dialogue konferencen forsøgte de at skabe forståelse for, at klimaudfordringerne ikke blot kan løses af politikere og naturvidenskabelige forskere, men også kræver løsninger fra dem, der forsker i mennesker

Af Gitte Bindzus Foldager · gbf@hum.au.dk

–Jeg synes, det har været forfriskende med nye aspekter på klimadebatten. Det har været meget forskelligt fra det, man hører i medierne og fra folk som Al Gore, lød et af svarene fra deltagerne på konferencen, Global Dialogue 2009: Responsibility Across Borders – Climate Change as Challenge for Intercultural Inquiry on Values.

Konferencen, der fandt sted fra 3. til 6. november, havde besøg af deltagere fra 15 forskellige lande, og i løbet af de fire konferencedage blev der virkelig skabt både dialog og debat på tværs af kulturer, værdier og sprog.

På konferencens sidste dag bad koordinator Johanna Seibt, der er lektor på Institut for Filosofi og Idéhistorie, alle deltagerne om i én sætning at fortælle, hvad de

havde fået ud af konferencen, og hvad de synes om den. Udover ovenstående var der folk, der svarede, at de havde lært meget fra de andre, at det er svært at gøre noget for klimaet uden at ændre ved os selv, at man måske var for enige i denne forsamling, samt at man som filosof havde en tendens til at gemme sig bag tykke bøger, og derfor var det dejligt at skabe dialog med andre og komme ud og blive inspireret til at gøre mere.

Derudover var der også en af talerne, der synes, at konferencen var meget ambitiøs, når man både forsøgte at favne tværfaglighed og det interkulturelle på én gang.

Skal ændre hvem vi er

Det sidste udsagn kan koordinator Jesper Garsdal sagtens følge.

Folk i dialog: Indimellem de mange oplæg på Global Dialogue Conference var der en ivrig dialog blandt deltagerne, der repræsenterede 15 forskellige lande.

– Jeg synes, det var rigtig interessant at høre de mange forskellige ideer og tanker, men det er da en stor ambition at sætte et helt andet perspektiv på klimadebatten, hvor vi måske ender med at skulle ændre på, hvem vi er, lyder det fra ham.

Konferencen er en del af et større projekt omkring global dialog og de udfordringer, som globaliseringen medfører. Sidste år blev konferencen *Understanding Conflicts* afholdt, og denne gang var det så de interkulturelle udfordringer ved klimaforandringerne, der blev diskuteret.

– Vi ville gerne sætte et nyt perspektiv på klimadebatten og komme med bud på, hvordan vi interagerer på tværs af kulturer og værdier. Humaniora har en stor mission ved at komme med deres bud i klimadebatten, da det trods alt er mennesker, vi forsker i, og det er os mennesker, der skal løse problemerne, forklarer Jesper Garsdal og understreger, at konferencen ikke skal ses som et forsøg på at benægte de naturvidenskabelige udsagn, som har præget debatten indtil nu, den skal blot forsøge at udvide forståelsen af, hvad en løsning kræver.

Ikke nok lokale deltagere

På trods af at Jesper Garsdal har været tilfreds med konferencen, kunne han godt have tænkt sig flere deltagere fra flere ikke-vestlige lande til at nuancere debatten. Derudover ville han gerne have haft flere forskere med fra Aarhus Universitet.

– Der var flere deltagere med fra andre danske universiteter end fra Aarhus Universitet, og det synes jeg er ærgerligt. Især kunne det have været spændende med flere forskere fra naturvidenskab, så de kunne komme med deres bud og også høre vores, fortæller han, der er sikker på, at konferencen vil betyde nye samarbejder blandt flere af konferencens deltagere.

PRISVINDERE UDNÆVNT

Det var ingen overraskelse, da vinderne af Global Dialogue Prize blev udnævnt.

Filosof Dariush Shayegan og den tidligere præsident Mohammad Khatami blev udnævnt som vinderne af den første Global Dialogue Prize.

Med prisen følger 500 000 kr., som skal overrækkes ved en ceremoni i Århus i slutningen af januar 2010.

Talsmand for priskomitéen, professor Fred Dallmayr fra University of Notre Dame udtalte om vinderne:

– Dariush Shayegan og Mohammad Khatami er begge værdige kandidater til prisen. De var måske ikke de eneste, der kunne komme i betragtning til den, men de skilte sig ud på grund af deres eminente bidrag til at fremme global forståelse.

Ex-præsident fortjener prisen

Flere aviser havde inden offentliggørelsen af vinderne kommenteret valget af især den tidligere iranske præsident, og i et svar på hvorfor han var den rigtige prisvinder af en dialogpris, svarede en af de øvrige fra priskomitéen, professor Hans Kochler fra University of Innsbruck i Østrig:

– Dialogen mellem den islamiske og den vestlige verden er den vigtigste lige nu, og Khatami har gjort rigtig meget for at sætte dialog på agendaen. Han har gjort det systematisk, og han er blevet ved. Så vidt jeg ved, er der ingen anden i den muslimske verden, der har gjort så meget for dialog som ham, så jeg mener bestemt, at han fortjener prisen.

Prisen skal hædre fremragende forskning

Målet med Global Dialogue Prize er ifølge ICON, der står bag den, at hædre fremragende forskning i interkulturel dialog og værdistudier samt at hædre en fremragende indsats i at anvende forskningen til at fremme den globale dialog om værdier og til at forbedre interkulturel forståelse.

Vinderne er blevet udvalgt af en anonym gruppe af internationale eksperter, hvorefter priskomitéen, bestående af de 12 forskere fra hele verden har anerkendt og tilsluttet sig, at vinderne opfylder kriterierne for prisen og dermed godkendt indstillingen.

Koordinator Jesper Garsdal håber, at konferencens deltagere efterfølgende vil stille sig følgende fire spørgsmål:

- Hvad skal jeg selv gøre i forhold til klimaændringerne?
- Hvad kunne få mig til det?
- Hvordan kan det, jeg tænker om klimaændringer, og hvad jeg skal gøre, påvirke min generelle måde at tænke på?
- Vil jeg, at folk i andre dele af verden ville svare på samme måde?

SET & SKET

Antik fremtid og fornyelse

Under overskriften *Fremtid og fornyelse* var Center for Antikstudier den 17.-18. september vært for et seminar for antikforskere i de nordiske lande. Seminaret affødte flere konkrete initiativer. Der var således opbakning til, at der skulle dannes et mere formaliseret netværk for nordiske antikforskere, og til, at der hvert 3. år skal holdes lignende seminarer på skift rundt om i Norden. Seminaret tiltrak ca. 75 deltagere fra hele Norden. Her byder dekan og tidligere institutleder på Institut for Oldtids- og Middelalderforskning, Bodil Due, velkommen.

Computermедieret kommunikation

Den 1. september tiltrådte Charles Ess et treårigt professorat med særlige opgaver på Institut for Informations- og Medievidenskab. Og den slags markeres jo gerne med tiltrædelsesforelæsning og reception. *Global convergences, political futures? Self, community, and ethics in digital mediatized worlds* var titlen på den amerikanske professors forelæsning. Her diskuterede han, hvordan fremkomsten af nye medier og computermедieret kommunikation hænger sammen med de fundamentale forandringer, som både 'vestlige' og 'østlige' samfund har undergået, herunder hvordan de nye teknologier har påvirket vores opfattelse af selvet, det sociale og det politiske.

HUMmagasinet fangede Charles Ess i den strålende efterårssol uden for sit nye institut.

Mr. Outreach was here

Mr. Outreach was here lød overskriften på den mandshøje plakat, som Lars Frølund fik i afskedsgave af fakultetet den 16. september. En gave, der vidner om, at markedsføring har været en vigtig del af Lars Frølunds arbejde, der startede under titlen *Humanistisk kursusvirksomhed*, som sidenhen blev til *AU Outreach*, og den dag i dag hedder TTE *Technology Transfer & Entrepreneurship*. En udvikling der skyldes, at en god idé voksede sig større. Udover et ændret navn har kursusvirksomheden nu også fået nye lokaler. Flytningen blev markeret med en reception og en skål for et tæt samarbejde fremover.

Geografi med følelser

Begivenhedskultur afholdte international conference. Titlen på den velbesøgte conference var *Motion and Emotion Within Place*. Her kom oplægsholdere fra hele verden forbi en række emner. Eksempelvis emotionel geografi, medierede steder samt steder og erindring. Vi fik et hurtigt foto af Tom Conley fra Harvard University efter hans oplæg "Location & Locomotion", der blandt andet handlede om steder i filmen Casablanca.

Tillid på tværs

Over to dage var der international conference under titlen *Trusting the New*. Filosofi og Idehistorie samt Antropologi og Etnografi stod bag, og et af diskussionspunkterne var netop, hvordan disse fagligheder kunne komplementere hinanden i undersøgelsen af tillid som fænomen og begreb. Også beslægtede fænomener som mistillid, mistænkelighed, tro og frihed blev diskuteret. Her er det Lotte Meinert fra Aarhus Universitet i en diskussion om fred og tillid.

Sprog i fokus

Institut for Sprog, Litteratur og Kultur og Silkeborg Gymnasium har indgået en ny aftale om udvikling og afholdelse af syv efteruddannelseskurser, der senere vil blive tilbudt lærere på andre gymnasier. Baggrunden for projektet er, at sprog er et fokusområde i de kommende år såvel i gymnasiet som på Aarhus Universitet. Det særegne ved kurserne er, at to lærere fra Silkeborg Gymnasium deltager som sparringspartnere i udviklingen af de første kurser, ligesom forskere fra Aarhus Universitet vil overvære undervisning på Silkeborg Gymnasium for at kunne målrette kursernes indhold. Projektet blev skudt i gang den 4. september. På billedet ses institutleder Sven Halse, SLK, koordinator på SLK Susana Fernández og rektor Erik Olesen, Silkeborg Gymnasium.

IT-afdelingen er flyttet:

Ny organisatorisk tilknytning og adresse

Den 17. september holdt fakultetets IT-afdeling reception og fik i den forbindelse blandt andet overrakt en plakat med portrætter af alle dem, de har serviceret fra Nobelparken, og som de heldigvis stadig vil servicere – nu fra de nye lokaler på Katrinebjergvej 107.

Den officielle flyttedato var 1. oktober, hvor afdelingen blev en del af universitetets nye enhed, Fælles IT, en fusion af Datakontoret, IT-Staben og Humanioras it-afdeling. Den nye enhed ledes af vicedirektør Flemming Bøge og fakultetets nuværende it-chef Anders Kjær er udnævnt til chef for den samlede drift og support i Fælles IT. Servicen til Det Humanistiske Fakultets ansatte og studerende fortsætter som hidtil – telefonnumre og mail-adresser på medarbejdere er uændrede, ligesom man fortsat kan ringe til Servicelinjen på lokal 2000, og man vil indtil videre træffe de samme, kendte ansigter, når it-medarbejdere er ude for at servicere maskinerne.

VI VIL HA' VERDENSKLASSE!

Vild analyse kortlægger det danske klassesamfund og beskriver, hvordan en verdensklasse kan opstå på tværs af klasserne.
Interview med et par vilde filosoffer

Af Stefan M. Rasmussen · stud20031656@hum.au.dk

Det er ikke hver dag, man på Aarhus Universitet diskuterer filosofi, og hvor ord som *røvhul*, *glatnakke* og *røvbanan* bruges med største naturlighed. Også ord som *flottenheimer*, *skidespræller* og *fisendasker* ryger umærkeligt hen over bordet denne dag. Ordene, der betegner positioner i samfundet, bruges helt selvfølgeligt i selskab med Jacques Lacan, Alain Badiou, Karl Marx og Slavoj Žižek.

Filosofferne Steen Thykjær og Henrik Jøker Bjerre er to af fire filosoffer, der præsenterer disse ord i den nye bog *Knoldesparkeren, Flottenheimeren og Glatnakken*.

— Bogen er en slags debatbog, men det er mindst ligeså meget en filosofisk bog, der udkaster en teori om, hvordan det danske samfund hænger sammen, på en måde, der ikke er blevet gjort før, siger Henrik Jøker Bjerre.

Påstanden i bogen er, at Danmark er et klassesamfund, men det er ikke lige så enkelt, som Marx beskrev det for 150 år si-

Sådan ser Danmark ud. De fleste læsere af HUMmagasinet er tømrerillere, Lars

Løkke Rasmussen er et røvhul, Casper Christensen er en Flottenheimer.

Vi findes et sted, men kan sagtens bryde den fædrene arv og rykke rundt mellem klasser og positioner. Anders Fogh Rasmussen fødtes som knoldesparker (landmandssøn) og blev siden røvhul, da han blev statsminister.

den. Vi lever ikke længere med en klar distinktion mellem en kæmpestor arbejderklasse og en mindre men magtfuld overklasse. Men der er stadig klasser, og herinde er der positioner.

En skældsords-sociologi

En ny ting, som bogen fremsætter, er et komplet klasseskema over samfundet. Over det danske folks mangfoldighed. Samfundet har tre klasser, der hver har to søjler med en række positioner. Det er den overordnede struktur, som man bevæger sig indenfor, og som samtidig giver samfundet dynamik og stabilitet.

Bogen beskriver samfundets positioner og klasser ud fra folks syn på hinanden. En knoldesparker, som er den 'jævne dansker' vil jo ikke kalde sig selv sådan, men andre ser ham som en knoldesparker. Det samme kan man sige om flottenheimeren, der eksempelvis er en kendt eller semikendt medieperson. Han synes jo ikke selv, han er

KLASSESKEMAET

Den imaginære klasse		Den symbolske klasse		Den reelle klasse	
Solmarssøkke	Vedersøkke	Den akademiske søkke	Den administrative søkke	Forarytesøkke	Bedrøftesøkke
Matador	Kong Eulerod	Guru	Ravhul	Slyngel	Utske
Boca Snakketøj	Flottenheimer	Oggivok Tirvetriller	Glatrakke	Taskespiller	Kommandant
Knoldesparker	Nikkedukke	Siddespærrer Fedtspiller	Fænderker	S	
Rævdansen					

en flottenheimer. Men det gør alle andre. Derfor kalder forfatterne også deres bog for en skældsords-sociologi.

– Ideen til klasseskemaet kom efter en konference med Slovaj Žižek i Oxford. Žižek arbejder med mange af de emner, der også optager os. Men han har ingen konkret samfundsmodel. Han bruger lidt Althusser og lidt Lacan, men tegner ikke noget op. Vi tænkte: det må da du lade sig gøre! På vejen hjem skabte vi skemaet og skrev det ned på en serviet, forklarer Steen Thykjær.

Særklasse og verdensklasse

Skemaet er grundteorien i bogen og forfatterne bruger da også to tredjedele af siderne på at forklare det. Denne artikel kan desværre ikke udtømme samfundets i alt 21 positioner. Men forfatterne fremsætter også en anden teori. Nemlig hvordan man kan bryde helt ud af skemaet. Det gør man i særklassen. Og via denne kan man skabe verdensklasse.

Særklassen opstår, når klasser opløses, og vi mødes om noget større. Her åbnes skodderne mellem klasserne. Særklassen er flokken før den organiserer, strukturerer og hierarkiserer, der kendetegner et folk. I særklassen *flokkes* der, som de skriver i bogen.

– Flokken kan noget. For flokken har en vild og uregelmæssig kraft. Det er som om, der er noget førsocialt. Vi har noget fælles, en eller anden solidaritet der går på tværs af alle klasserne, forklarer Henrik Jøker Bjerre.

Nye definitioner

Særklassen er kendetegnet ved, at nye definitioner er mulige, fordi definitionernes faste grund forsvinder. Men det bliver først til verdensklasse, når særklassen genopfinder strukturerne, skaber momentum og er i stand til at sætte noget helt nyt igennem. Og dette kræver, at man i særklassen *vil* særklassen. Man må insitere på den.

– Et kongeeksempel på en særklasse, der blev til verdensklasse er Den Franske Revolution.

Der var utrolig mange mennesker, der sultede og ingen indflydelse havde. De var ikke-mennesker, men kom også fra mange forskellige baggrunde. Sammen væltede de kongen, og republikken opstod, fremhæver Steen Thykjær og nævner også Oktoberrevolutionen i Rusland i 1917 og borgerrettighedsbevægelserne i USA 1955-1968 som eksempler på verdensklasse.

Et nyere eksempel på en særklasse er bevægelsen omkring Barack Obama under det amerikanske præsidentvalg. Henrik Jøker Bjerre forklarer:

– Obama kom med noget nyt, fordi han kom med håb. Han afsatte forskellene mellem sort og hvid, højre og venstre. Der var endnu ikke noget indhold, men det lykkedes alligevel at skabe særklasse. Hvis det så lykkedes ham og bevægelsen med vedholdenhed og insisteren at skabe en sundhedsreform, en markant klimaaftale og måske verdensfred, så er der i sandhed tale om verdensklasse. ■

Fakta om udgivelsen:

Brian Benjamin Hansen, Kasper Porsgaard Nielsen, Steen Thykjær og Henrik Jøker Bjerre: *Knoldesparkeren, flottenheimeren og glatnakken*. Bogens forfattere er alle filosoffer fra Aarhus Universitet og hovedmænd bag *Center for Vild Analyse* – en tænketank, der har til formål at udforske kulturelle, politiske og filosofiske problemstillinger på nye og overraskende måder.

► www.centerforvildanalyse.dk

BOGOMTALER

Tematikker i Højholts tekster

Per Højholt regnes for én af det 20. århundredes væsentligste nordiske digtere og var en drivende kraft i moderniseringen af dansk litteratur fra 1960'erne og frem. Med *Hørbylundemanden* ønsker Stefan Kjerkegaard at introducere litteraturstuderende og undervisere i litteratur til Højholts forfatterskab. Bogen beskæftiger sig med tekster ud fra en periodeinddeling af forfatterskabet og kaster blandt andet

nyt lys over den tidlige og sene fase. Derudover introducerer bogen til centrale tematikker i Højholts nyskabende tekster.

Hørbylundemanden, Stefan Kjerkegaard, Aarhus Universitetsforlag, 195 sider, 198 kr.

Skrevet af Anja Kjærgaard

Litterære tankebaner

Den nyeste udgivelse i serien *Moderne litteraturteori* giver en række bud på, hvordan menneskesindet og vores kognitive mekanismer producerer litteratur. Med fem oversatte teoritekster føres læseren rundt i den kognitive poetiks landskab, og blandt meget andet forbinder bogen korttidshukommelse med rim, metaforik med begrebsdannelse og forklarer, hvordan litteraturen ofte kreativt udnytter hele vores forståelsesapparat. Udgivelsen søger nye jagtmarker

og udvider de litterære svar med neurofysiologi, fænomenologi og andre humanvidenskabelige metoder.

Kognitiv Poetik, Line Brandt og Frank Kjørup (red.), Aarhus Universitets forlag, 235 sider, 198 kr.

Skrevet af Casper Hartmann Dam

De troede på søslanger

"Jeg tror paa Søslangen," udtalte den danske havforsker Anton F. Bruun i krigssommeren 1941 til den danske presse. At der måske levede enorme søslanger på bunden af verdens dybeste have, var en forførende tanke. *På jagt efter søslangen* er en videnskabshistorisk beretning om den storstilede Galathea-ekspedition. Bogen kommer tæt på de mennesker, der var med til at gøre Danmarks dengang dyreste og største videnskabelige ekspedition til en succes. Den farverige

beretning brydes af teoretiske afsnit om de videnskabelige resultater, og der trækkes linjer frem til Galathea 3-ekspeditionen.

På jagt efter søslangen – Galathea-ekspeditionen 1950-52, Kristian Hvidtfelt Nielsen, Aarhus Universitetsforlag, 272 sider, 298 kr.

Historien bag historien

Denne bog handler på forskellig vis om kunsthistoriografi, både betragtet principielt og anskuet ved specifikke undersøgelser af fagets praksis inden for historieskrivning. Hvad går historien bag historien ud på? Hvordan er kunsthistoriens historie konstrueret? Bogens forfattere belyser blandt andet emnet gennem tv-serien *Miami Vice*, skyskrabere, kunstneren Kristian von Hornsleth og genoplivningsmyter fra antikken og renaissance.

Kunsthistoriografi – Syv foredrag fra et seminar på Afdeling for Kunsthistorie, Institut for Æstetiske Fag, april 2008, red. Anders Troelsen mfl., 245 sider, kan afhentes gratis på Afdeling for Kunsthistorie eller downloades via afdelingens hjemmeside.

Ildsjælens egen historie

Historiens Ildsjæle indeholder portrætter af personer, der på en særlig måde har arbejdet med historie og historieformidling. Her er folk, der har arbejdet i det helt lokale miljø, og andre, der har arbejdet med regionale eller nationale samfund. *Historiens Ildsjæle* bringer læseren tættere på de motiver, der driver folk med en særlig energi. Hvad har de været motiveret af? Hvordan har de reageret på modgang?

Var deres arbejde med historien udtryk for en indre ild, et selvudviklingsprojekt, eller gik deres tanker i retning af større samfundshensyn? Aarhus Universitets egen Jens Vellev, der er lektor i Middelalderarkæologi, er blandt de portrætterede.

Historiens Ildsjæle, red. Jes Fabricius Møller, Dansk Historisk Fællesråd, 160 sider, 148 kr.

Mennesket i det moderne

Familien, naturen, historien, Gud og nationen var med Det Modernes gennembrud i 1800- og 1900-tallet ikke længere en fast ramme om menneskelivet. Nu måtte den enkelte selv finde svarene og skabe meningen i en verden, hvor menneskelivet var reduceret til et element i et meningsløst univers underkastet ubrydelige naturlove. Hvordan forvaltes den meningsløshed, moderniteten tilskriver ikke bare verden, men også den enkeltes eksistens, og hvordan

kan mennesket i en sådan verden tage ansvar for sig selv? Disse og mange andre spørgsmål ligger som grund for de forskellige bidrag til en forståelse af den tid, vi måske befinder os midt i, måske er på vej ud af.

Modernitetens verden – Tiden, videnskab, historien og kunsten, red. Ole Høiris og Thomas Ledet, Aarhus Universitetsforlag, 572 sider, 498 kr.

Vildmarkseventyr

For at gøre en ende på sibiriske jægeres udnyttelse af zobelerne gennem århundreder iværksatte Rane Willerslev et idealistisk pelsprojekt, men det gik hurtigt skævt, da han kom på tværs af den russiske mafia. Han måtte flygte ud i vildmarken, hvor jagten er et spørgsmål om liv eller død. Han overlever dog kulden og sulten ved at skyde dyr. I *På flugt i Sibirien* fortæller den århusianske lektor om sine vilde eventyr i Sibirien. Det er historien om en virkelighed, der

ligger meget fjernet fra de fleste andres.

På flugt i Sibirien – Zobeljagt, russisk mafia og 65 minusgrader, Rane Willerslev, Gyldendal, 204 sider, 250 kr.

Bon appetit

Sagnfiguren Tantalus fik en hård straf, da han fornærmede guderne: Han måtte til evig tid sulte og tørste, mens han var fanget i en overflod af mad og drikke. Det er denne bogs pointe, at Tantalusmyten begynder at ligne en ny fortælling over det moderne menneskes paradoksale appetit og følelsesstruktur. Tantaluskvaler undersøges i fortællinger af blandt andre Franz Kafka, Siri Hustvedt, Karen Blixen, Klaus Rifbjerg, Salman Rushdie, Jørgen Leth og

Lars von Trier. Kunstens fortællinger kan supplere med nye vinkler på nutidens psykosociale problemer med appetit, som hidtil har været domineret af biologiske forklaringer.

Tantaluskvaler – den moderne fortælling om appetit, Mads Julius Elf, Aarhus Universitetsforlag, 246 sider, 298 kr.

Den kolde krig i billeder

I *Den kolde krigs billeder* fortæller forfatteren om, hvordan den kolde krig tog sig ud i populærpressen 1945-1962. Det er et overraskende billede, der tegnes. Malkepiger blandes med det nyeste militære hardware. Atombomben kobles med sexede kvinder. Atomkraften anvendes i biler, fly og komfurere. Kennedy og Gagarin behandles som nutidens popstjerner. Søren Hein Rasmussen, der er samtidshistoriker på Aarhus Universitet, kommer vidt omkring i denne Danmarkshistorie, der bl.a. bygger på Billedbladet, Se & Hør, Samvirke, Anders And & Co, film og musik.

Den kolde krigs billeder, Søren Hein Rasmussen, Gyldendal, 360 sider, 300 kr.

Fællesskaber anno 2009

I takt med den tiltagende globalisering, hvor informationer, mennesker og penge i hidtil uset grad bevæger sig over landegrænser, er det blevet stadig vigtigere at analysere og reflektere over, hvad det vil sige at være fælles om noget. Traditionelle fællesskabsformer er under forvandling, og nye, eksempelvis populistiske og nationalistiske, former for fællesskaber er opstået. Udviklingen skaber et påtrængende behov for at reflektere over 'fællesskab' som et filosofisk begreb,

et politisk projekt og en kunstnerisk dimension. Spørgsmålet om fællesskabet trænger sig på, idet måden, hvorpå det at være fælles defineres, har afgørende betydning for måden, hvorpå et samfund indrettes.

Fællesskabsfølelser – kunst, politik, filosofi, red. Mikkel Bols og Jacob Lund, Klim, 238 sider, 250 kr.

Tillykke Madsen

Den 2. November 2009 fyldte Svend Åge Madsen 70 år. I den anledning udkommer et festskrift, der præsenterer intet mindre end toogtyve indgange, opgange og afgang til Århusforfatterens værk. Bidragyderne til denne bog har alle på hver deres måde haft fornøjelsen af at forville sig ind i Madsens særlige univers. Med denne bog føjes nye og aldeles anderledes facetter til det billede, vi har af Madsen og hans forfatterskab.

Hvem er manden bag dette skab, hvor skal skabet stå,

og hvad gemmer der sig af spændende sager i skabets skjulte skuffer? Der er blandt andre bidrag af Klaus Rifbjerg og Jørgen Leth.

At fortælle Svend Åge Madsen, red. Lars Green Dall, Klim, 229 sider, 249 kr.

Livtag med genren

Selv om store dele af moderne genreteori finder det umuligt at klassificere litterære genrer i forskellige skarpt afgrænsede kategorier, anses genrer fortsat som uomgængelige. Genren er på én gang tekstens grænse og dens åbning mod andre tekster. Genrer opstår i et spil med læserens genrehorisont og som transformationer af vores hverdagssprog. Antologien rummer såvel klassiske som nyere tekster inden for moderne genreteori og bringer oversættelser af blandt

andre Tzvetan Todorov og Gérard Genette. Bogen er 7. bind i serien *Moderne Litteraturteori*, hvor eksperter nøje udvælger de vigtigste tekster inden for bestemte områder af litteraturvidenskaben.

Genre, red. Jørgen Dines Johansen & Marie Lund Klugeff, Aarhus Universitetsforlag, 230 sider, 198 kr.

NÅR BUREAUKRATIET STÅR PÅ HÆLENE

Af Anja Kjærgaard · anjak@hum.au.dk

” Vi har været glade for at få et forskningsorienteret blik ned over det, vi går og laver. Vi har med ansættelsen af Kasper løbende fået teoretiske indspark til de ting, vi går og arbejder med. Det har været rigtig udbytterigt.

*Martin Albertsen,
stabschef i Middelfart Kommune*

◀ Kasper Ostrowski ønskede at lave en erhvervs-ph.d., men dengang kunne man ikke få tilskud til en erhvervs-ph.d. i det offentlige. Middelfart Kommune var imidlertid så begejstrede for hans projekt, at de valgte at ansætte ham og betale hans løn i tre år. Men fra 2010 er løjen borte for erhvervs-ph.d. i det offentlige, hvilket både Kasper Ostrowski og stabschefen i Middelfart Kommune opleder sig over. Der er nemlig masser af spændende områder i det offentlige, der med fordel kan komme forskningsmæssigt fokus på, vurderer de.

Kasper Ostrowski ønskede at lave en erhvervs-ph.d. i den offentlige sektor, men dengang kunne man kun få tilskud til at lave en erhvervs-ph.d. i det private. Han fandt selv en løsning, så han kunne gennemføre et ph.d.-forløb i det offentlige og er nu færdig. Alligevel glæder han sig over, at der fra 2010 er afsat 10,5 millioner kroner per år til erhvervs-ph.d.-projekter i det offentlige

Det offentlige stod i 2006 foran en stor udfordring i form af kommunalreformen, hvor 98 kommuner skulle afløse de hidtidige 271, hvor amterne skulle nedlægges, og fem regioner skulle se dagens lys. Og det kløede i Kasper Ostrowskis fingre for at få lov til at opleve kommunalreformen på første parket og forske i det store puslespil, der skulle finde sted. Han ville gerne være med, mens det hele skete, og det kunne nemt være blevet ved drømmen, fordi det ikke dengang var muligt at få tilskud til erhvervs-ph.d.-projekter i det offentlige. Så han skulle enten tålmodigt vente, til det blev muligt, uden at vide hvornår det ville ske eller skyde en hvid pil efter et forskningsprojekt i det offentlige.

Ihærdighed betaler sig imidlertid, for i stedet formulerede han i samarbejde med Institut for Informations- og Medievidenskab på Aarhus Universitet og Strategy Lab på Handelshøjskolen et projekt og tog ned og præsenterede det for Middelfart Kommune.

– Middelfart Kommune stod foran kommunalreformen og havde arbejdet intensivt med værdibaseret ledelse, og jeg ville gerne bidrage til en udvidet forståelse af det moderne ledelsesbegreb *Værdibaseret selvorganisering*, fortæller Kasper Ostrowski, cand. mag. i dramaturgi og multimedier.

I Middelfart Kommune tog de godt imod projektet.

– Vi kunne få en erhvervsrettet forsker ansat i tre år, og det forskningsmæssige aspekt tændte os. Vi havde arbejdet intensivt med selvorganisering og selvledelse igennem en årrække i Middelfart Kommune, men det kan godt være svært at begrebsliggøre det. Derfor kunne vi godt tænke os at få nogle andre briller på det, vi gik og lavede. Endelig kunne vi også se, at Kasper med sin dramaturgiske baggrund havde en kreativ tilgang, som vi forestillede os kunne være med til at pifte vores egne processer op, fortæller Martin Albertsen, stabschef i Middelfart Kommune.

Middelfart Kommune besluttede derfor at ansætte Kasper Ostrowski og betale hans løn i de tre år, projektet løb.

Ansæt til at være uenig

Noget af det første Kasper Ostrowski fik at vide af kommunaldirektøren i Middelfart Kommune var: – Husk, du er ansat til at være uenig! Med de ord signalerede den nye arbejdsgiver ifølge Kasper Ostrowski også den nødvendige tillid og åbenhed, og de fik i ham

ikke blot en ansat, men også en ledelseskonsulent tilknyttet, der kunne bringe ny forskningsmæssig viden ind i organisationen.

Det er nu tre år siden, Kasper Ostrowski blev ansat i Middelfart Kommune. Ph.d.-afhandlingen er afleveret. Selv om han ikke må kalde sig erhvervs-ph.d., så har han været underlagt de samme vilkår og lagt 50 % af tiden i Middelfart Kommune og den anden halvdel på Aarhus Universitet og Handelshøjskolen. Han har fulgt de obligatoriske ph.d.-kurser og fået den vejledning, han skulle og er således blevet en af landets første deciderede erhvervsrettede ph.d.-forskere i offentligt regi og har med egne ord afsluttet tre fantastiske år, som han ikke ville have været foruden.

– Der var masser af udfordringer og masser af ansvar, man kunne tage. Tre kommuner skulle blive til én. Det involverede over 3500 medarbejdere. Før jeg blev ansat, var der ikke nogen HR-afdeling, så den skulle startes op. Jeg var blandt andet tovholder i *Arbejdsgruppen for Kultur og Værdier*. Så jeg har været med til at stykke hele deres værdiprocess og værdigrundlag sammen, fortæller Kasper Ostrowski, der er glad for, at Middelfart Kommune var med på ideen fra start. Og så glæder han sig også over de nye politiske meldinger.

Som led i finanslovsaftalen for 2009 er der fra og med 2010 afsat 10,5 mio. kroner per år til ErhvervsPhD-projekter i den offentlige sektor.

– Der er utyrlig mange spændende processer i det offentlige. Offentlig ledelse er noget helt specielt, som er drevet af nogle andre mekanismer end privat ledelse, fordi man ikke har den samme bundlinjetænkning. En politisk ledet organisation giver nogle andre udfordringer, så offentlig ledelse har en anden karakter, og der burde være masser af erhvervs-ph.d.'er i det offentlige – om ikke andet så efter 2010, når finansieringen også kommer på plads, lyder det fra Kasper Ostrowski.

I Middelfart Kommune glæder man sig også over, at det offentlige fremover kan få gavn af erhvervs-ph.d.-ordningen.

– Vi har været glade for at få et forskningsorienteret blik ned over det, vi går og laver. Vi har med ansættelsen af Kasper løbende fået teoretiske indspark til de ting, vi går og arbejder med. Det har været rigtigt udbytterigt, siger Martin Albertsen, stabschef i Middelfart Kommune, der gerne vil ansætte én igen, når Middelfart Kommune har et konkret projekt, og han vil også gerne anbefale andre offentlige institutioner at få en erhvervs-ph.d. med humanistisk baggrund tilknyttet, når den mulighed åbner sig. ■

20 MILLIONER TIL TRE HUMANISTISKE FORSKERE

Tre humanistiske forskere fra Aarhus Universitet modtager tilsammen bevillinger for over 20 millioner kroner fra Det Frie Forskningsråd – Kultur og Kommunikation (FKK)

De tre forskere, der modtager de mange millioner, er lektor Søren Fauth (Institut for Sprog, Litteratur og Kultur), der får 7,6 mio. kr. til et projekt om udveksling mellem tysk og skandinavisk litteratur, lektor Vladimir Stolba (Sortehavscenteret), der får 7,5 mio. kr. til et projekt om økonomiske strategier for det nordlige Sortehav i den sene bronzealder og jernalder, og lektor Nils Ole Bubandt (Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik), der får 5,5 mio. kr. til et projekt om sufisme og transnational spiritualitet.

Projekttitel: *Udvekslingen mellem tysk og skandinavisk litteratur og kultur omkring år 1900.*

Bevillingsmodtager: Søren Robert Fauth.

Institution: Aarhus Universitet, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Afd. for Tysk.

Bevilget beløb: kr. 7.645.000,00

Projekttitel: *Economic models and adaptation strategies in a varying cultural and environmental context: the northern Black Sea in the late bronze age and iron age.*

Bevillingsmodtager: Vladimir F. Stolba.

Institution: Aarhus Universitet, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik.

Bevilget beløb: kr. 7.539.000,00

Projekttitel: *Sufism and Transnational Spirituality (SATS): Experience, Meaning, and Networks in the Global Rise of Islamic Mysticism.*

Bevillingsmodtager: Nils Ole Bubandt.

Institution: Aarhus Universitet, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik.

Bevilget beløb: kr. 5.536.000,00

► Læs mere om projektbeskrivelserne og de øvrige bevillinger på: www.humaniora.au.dk/nyheder/2009/fkk

NYT FRA HUMANIORA I KØBENHAVN

Holdninger til engelsk som undervisningssprog og stor anerkendelse til Humanioras forskere

Denne spalte skrives af Redaktionen for bladet Humanist. Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet

Hvad er forskernes holdning til engelsk som undervisningssprog?

Forskere ved fakultetets Center for Internationalisering og Parallelsproglighed (CIP) gennemførte i sommeren 2009 undersøgelsen: "Underviseres holdninger til engelsk som undervisningssprog – en spørgeskemaundersøgelse på Københavns Universitet".

Baggrunden for undersøgelsen, metoden og de første resultater er netop udkommet i en rapport, som kan downloades fra cip.ku.dk.

Stor anerkendelse til Humanioras forskere fra FKK

Ved efterårsuddelingen 2009 har FKK (Det Frie Forskningsråd

/ Kultur og Kommunikation) bevilget over 50 mio. eller ca. 45 % af det samlede beløb til forskere fra Det Humanistiske Fakultet på KU. Det drejer sig om støtte til kollektive projekter, postdoc-projekter, seniorprojekter, ph.d.-stipendier, rejser, konferencer og tidsskrifter.

De to søstermagasiner Humanist og HUMmagasinet udveksler i hvert nummer nyheder fra hinandens fakulteter. De to fakulteter er hhv. Danmarks største og næststørste, målt i studerende.

BULGARSK KULTURHISTORIE

Oplev Bulgariens fjerne fortid på Antikmuseet

I det nordøstlige Bulgarien ligger naturreservatet Sbornovo. Det er et af landets mest interessante naturområder med en række vigtige arkæologiske fund. For eksempel ligger her Sveshtari-graven, som blev udgravet i 1980'erne, og i dag er på UNESCOs verdenskulturarvsliste. Området har været et centrum for kult, ritualer og mysterier siden den fjerneste fortid.

I området ligger også Demir Baba Teke, et mausolæum for den hellige alevi Demir Baba. Det ligger ved et oprindeligt thrakisk alter fra 300-tallet f.Kr.

Selve gravbygningen er opført i 1600-tallet, men er i dag et af de vigtigste åndelige centre for de bulgarske Kazibashi (aleviere), en retning inden for Islam.

De kommer her på pilgrimsfærd fra hele Bulgarien, såvel kristne som muslimer. Kulturen havde kontakter helt til Danmark, hvor blandet andet Gundestrup-kedlen endte. Den er sandsynligvis produceret i denne del af Bulgarien og bragt til Danmark af kimbrenne i århundredet før Kristi fødsel, enten som gave eller som krigsbytte.

Vandrestillingens formål

er at skabe et større kendskab til dette spændende område internationalt. Udstillingen består af 23 store placher, som fokuserer på stedets historie, kulturelle monumenter og blandede religioner. En kopi af Gundestrup-kedlen, venligst udlånt af Randers Kul-

turhistoriske Museum kan man også opleve.

Udstillingen er fremstillet af den fremtrædende bulgarske arkæologi, professor Diana Gergova, fra Det Nationale Institut for Arkæologi og Museum ved Det Bulgarske Videnskabsakademi.

Udstillingen "Sbornovo – det hellige mødested for kulturer og religioner" kan opleves på Antikmuseet indtil 29. januar 2010.

Gratis entré. Åben mandag, torsdag og søndag 12.00-16.00.

Læs mere på: www.antikmuseet.au.dk

PÅ OPDAGELSE I DET KOLDE NORD

Kom med Knud Rasmussen til polarverden

Moesgård Museum inviterer på en sanselig og tankevækkende rejse fra Grønland over Canada og Alaska til Sibirien.

Knud Rasmussen gennemførte adskillige polarekspeditioner, hvoraf den 5. Thuleekspedition betegnes som den mest ambitiøse. Knud Rasmussen ville vise, at alle folk i Arktis var del af den samme kultur, inden påvirkningen udefra slog igennem. Samtidig nærede han et stærkt ønske om at udbrede kendskabet til inuitternes kultur og at få omverdenen til at anerkende den som en ligeværdig kultur i forhold til den europæiske.

I 2008 – i 75-året for Knud Rasmussens død – fulgte fotografen Casper Dalhoff og en gruppe danske videnskabsfolk og journalister i polarforskernes slædespor på ekspeditionen Arctic Explorer. Målet var at finde ud af, hvad der var sket med folkene og naturen gennem de seneste 80 år. Undervejs så ekspeditionsdeltagerne med egne øjne, hvilken ekstrem udvikling der er sket på både det klimatiske, det politiske og det kulturelle område.

Tag med på rejse

I udstillingen inviteres man med på en opdagelsesrejse i

polarfolkenes verden i fortid og nutid ved at følge i hælene på de to ekspeditioner. Man kan prøve det varme ekspeditionstøj, lege med inuitternes legetøj og opleve en række scenerier med genstande og dragter

indsamlet i Arktis. Blandt de mere kuriøse genstande er den farverige ekspeditionsdeltager Peter Freuchens skæg og fodprotese, der er med til at fortælle den dramatiske historie om, hvordan han engang var ved at fryse inde og miste livet.

Hovedsporet er Knud Rasmussens rejse, men nutiden er hele tiden nærværende i form af fotografen Casper Dalhoffs billeder, der skaber en ordløs fortælling om den fælles kultur og de fælles problemstillinger, som de arktiske folk står over for. Udstillingen kan ses frem til 3. januar 2010.

10 SPØRGSMÅL TIL PROFESSOREN

FOTO: MIKKEL NORDENFELT

I de kommende numre af bladet vil vi stille vores professorer en række spørgsmål inden for deres fag såvel som deres fritid. Der eneste spørgsmål, der er åbent, er det sidste, hvor professoren selv skal formulere et spørgsmål til en anden professor. Og så er stafetten givet videre.

I sidste uge stillede Jacob Wamberg spørgsmålet: *Er familielivet befordrende eller udfordrende for dit arbejde?* Spørgsmålet gik til Frederik Stjernfelt, der er professor i Kognitiv Semiotik.

1. Semiotik er læren om tegn og tegnsystemer. Har du et yndlingstegn?

Jeg skrev disputats om diagrammer som tegn. At diagrammer både udgør et stiliseret billede af det de forestiller – og samtidig tillader at man reflekterer om den genstand – fascinerer mig. Et eksempel er det topografiske kort. Man kan pakke enormt meget information om landskabet ned i sådan et kort – og samtidig tillader det, at man slutter sig til endnu mere information, der ikke eksplicit foreligger på kortet, tuer, afstande og former.

2. Hvor startede din interesse for kognitiv semiotik?

Kognitiv semiotik forener to af mine kerneinteresser: erkendelsesteori og semiotik. Det er svært at sige, hvornår disse interesser startede. I børnehaven måske.

3. Hvilket skjult talent gemmer du på?

Jeg kan godt lide at lave mad. Indisk mad og gammeldags dansk mad. Om det er et talent, kan jeg nok ikke selv bedømme.

4. Hvad er dit mest mærkværdige forskningsresultat?

Jeg har interesseret mig for vitalisme i filosofi, kunst, politik og andre

steder – mest en kritisk interesse. Jeg tror ikke, det er mit personlige originale forskningsresultat, men her overraskede det mig at opdage, hvor stor lighed der er mellem højrefløjsvitalisme (f.eks. Ernst Jünger) og venstrefløjs (f.eks. Marcuse).

5. Hvilke juleritualer har du?

At drikke høvedet og håbe det går over. Og at holde en alkoholisk julefrokost den 22. december for nogle gode venner.

6. Har du en hobby?

Jeg forsøger at få nogle roser til at overleve vinteren ved familiens hus i Blegåse.

7. Hvis du ikke var blevet professor, hvor sad du så i dag?

Havde du en anden barndomsdrøm?

Barndomsdrømme – det almindelige. Bøksmunker, fodboldspiller. Heldigvis har professoratet en højere pensionsalder.

8. Hvad læser du i din fritid?

Jeg er jo sådan en, der læser varedeklamationen på vaskepulverpakken, når jeg er på toilettet. Grænsen mellem arbejde og fritid er flydende. Tegneserier – men det underviser jeg også i pt.

9. Spørgsmålet fra Jacob Wamberg: Er familielivet befordrende eller udfordrende for dit arbejde?

Både-og. Mine teenagedøtre stiller utvilsomt gode spørgsmål. Min kone, der er litterat og oversætter, er en stærk diskussionspartner.

10. Hvilket spørgsmål kunne du selv tænke dig at stille til en professor og til hvem?

Jeg vil spørge Hans-Jørgen Schanz: *Hvad er der for noget med de biler?*